Труден преход към устойчиво възтановяване.

Строителният бизнес очаква подкрепа , за преодоляване на негативните тенденции .

Строителна дейност в ЕС
2013 година

по данни на FIEC

1,162 млрд. €

Общо

Сторителна продукция

2012 г. EU -28

Снижение на ръста от 0.9% спрямо 2012 година

43.8 млн.

Работиници в EU зависят директно или индеректно от строителния сектор

8.8 %ръст на БВП

41.4 млн. заети в индустрията общо
13.8 млн. или 6.8% заети
в строителен отрасъл от общо заетити за 2013 г. EU

29 % заети
в строителен отрасъл от общо заети в индустрията за 2013 г. EU

Формира 9.1% /БВП/ 2012 г. EU -28

Формира 51.5% от ДМА за 2013 г. EU-28

Строителен сектор

Най-голям работодател 30.2 % от заетите в европейската индустрия

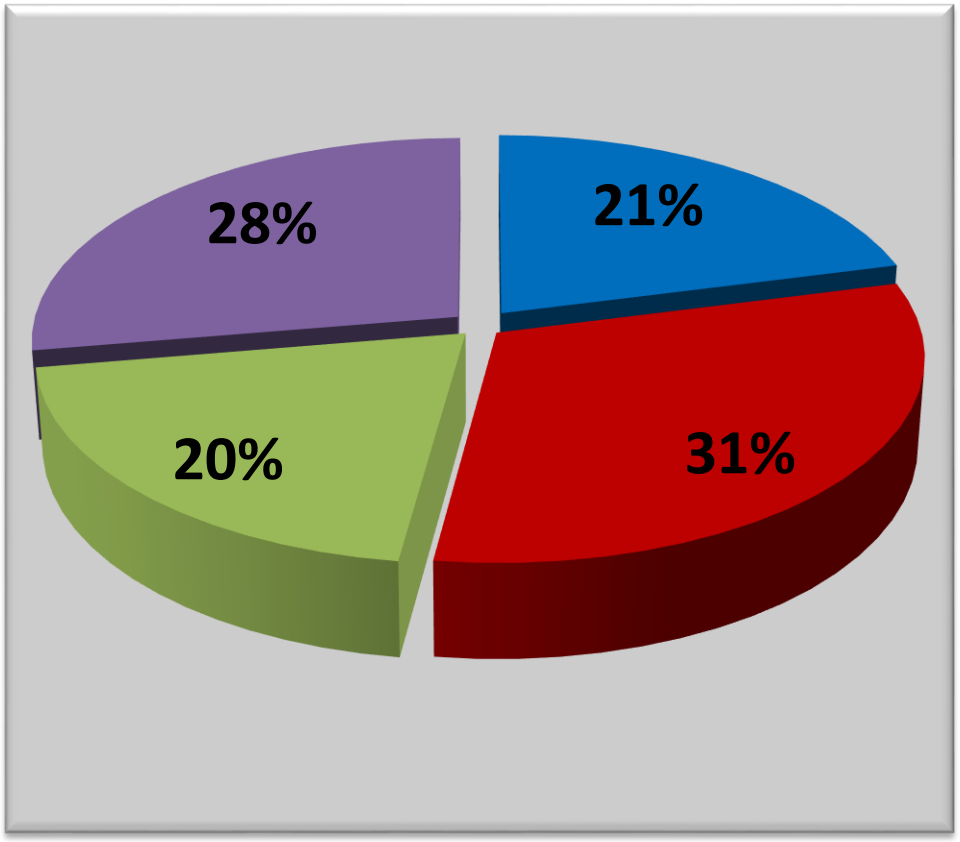
2.9 млн. Строителни фирми 2013 г. в EU -28

Над 200 хил. фалирали фирми

95% от тях са малкии средни предприятия до 20 човека и 93% до 10 човека

Строителна дейност в Европа
2013 година

По данни на FIEC

Икономическо развитие на ЕС - прогноза

- Европейската комисия прогнозира слаб икономически растеж до края на тази година, както в ЕС, така и в еврозоната.
- Очакванията за 2015 г. са постепенно засилване на икономическата активност и растеж през 2016 г. за страните от ЕС .
- Всички са настроени да се регистрира положителен растеж през 2015 г. и 2016 г..

Развитието на строителната индустрия има неустойчив характер с трайно установени критични стойности.
Много са действията ,които трябва да се извършат в скобите , за да се изчисли печелившата комбинация.

2014 година се очертава да бъде по-тежка от 2013 година за строителният бизнес като цяло, това показват данните на НСИ за периода януари – септември на 2014 година.

Цифрите са категорични, не се провокира оптимизъм за бързо излизане от кризата. Липсват фактори гарантиращи сигурна икономическа среда , и условия за ръст и ускоряване темповете на развитие.

Епикризата на бранша е хронично заболяване включващо финансови загуби , банкови проблеми , задължения на държавата към бизнеса, между фирмени задължения , липса на активност и нарушени условия за инвестиционна дейност , дефицит на свободни парични средства ,ограничена възможност за възстановяване Данните от статистическият анализ за периода януари – септември 2014г. носят информация за факторите водещи до трудности при планиране на строителният бизнес.

Развитието на строителната индустрия има неустойчив характер с трайно установени критични стойности.

- Развитието на бранша продължава да бъде под знака на „трайна несигурност“.
- България остава сред държавите в Европейския съюз (ЕС) със голям спад на строителната продукция.
- България е в най-тежката банкова криза от десетилетия ,значително затягане на кредит стандарти, като по този начин се потискат инвестиции от страна на фирмите.
- Спирането на средствата по ОП постави във финансови затруднения много строителни фирми , предизвика верижни финасови сътресения.
- ниски очаквания за печалба на фона на повишената несигурност.

- Бранша продължава да се намира в позиция на съинвеститор .
- Спечелените поръчки са със занижени цени , не носят нужните девиденти за напредък.
- Липса на пазар.
- Продължава практиката на строителния пазар да работят нерегистрирани фирми , кото не притежават квалифициран персонал. Тези фирми внасят голямо смущение в пазарната среда .

Анализът показва , че има показатели с положителен знак, но като цяло строителната индустрия все още липсва печелившата комбинация.

Много са действията ,които трябва да се извършат в скобите за да се изчисли печелившата комбинация.

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

- Строителната индустрия за деветте месецана2014 година се гради основно от 84.7% малки фирми , 13.2% средни фирми и 2.1% рапределени по критерии „ персонал“
- Регистрираните строителни компании в ЦПРС на КСБ към 20.10.2014 са 4282, от които 4227 български юридически лица и 55 чуждестранни фирми.
- Заличените фирми към разглеждания период са 520 бр.
- Малки фирми по критерии „ персонал са 3627 , средните фирми регистрирани в ЦПРС на КСБ са 566 и големите фирми 89.

Малки 3627

Средни -566

Големи-89

Разпределение на фирмите по критерии персонал по данни на ЦПРС при КСБ към 20.10. 2014 г. ***4282 фирми***

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

Анализът на статистическите данни за януари – септември 2014 г. По данни на КСБ значителен е делът на фирмите регистрирали намаляване на оборотите - Факти изчисляващи рискове и носещи информация за влошена перспектива за развитие на строителната индустрия като цяло , като се има предвид и преходния програмен период. Зад цифрите от финансовите резултати в отрасъл строителство за периода януари – септември 2014 г. излиза информация показваща незначителен ръст на произведена продукция и намаляване на печалбите. Данните с положителни стойности не дават реалната тенденция , като се има предвид ниската база за сравнение през 2013 година .

- **Произведена продукция за януари – септември на 2014 г. формирана общо за отрасъл строителство е 8289 млн.лв.**

Данните за деветте месеца сочат незначително нарастване от 0.3% % в сравнение със същият период на 2013 г. не се генерират достатъчно оборотни средства в сектора, липсва напредък, бранша продължава да губи мощ.

В сравнение с предходното тримесечие се наблюдава незначителен ръст от 22.3 % , който се дължи единственно на сезонна ангажираност.Сравнителната база остава предкризисния период , спрямо него продължаваме да оставаме далеч от достигнатите нива. Прогнозата за 2014 г. произведената продукция от бранша да достигне около 12 млрд.лв., което е връщане на нивата от 2007 г.

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година

Сегмента сградно строителство / включва строителство на жилищни и нежилищни сгради/ представлява 54.1 % от общо произведената продукция в отрасъл строителство за разглеждания период.

Тенденцията е спад от 6.5% в сравнение с деветмесечието на 2012 година , в сравнение с второто тримесечие на 2014 година нарастване от 20.5 % .

Анализът показва ,че сградното строителство продължава да е преобладаващо и в основната си част се формира от частни инвестиции.

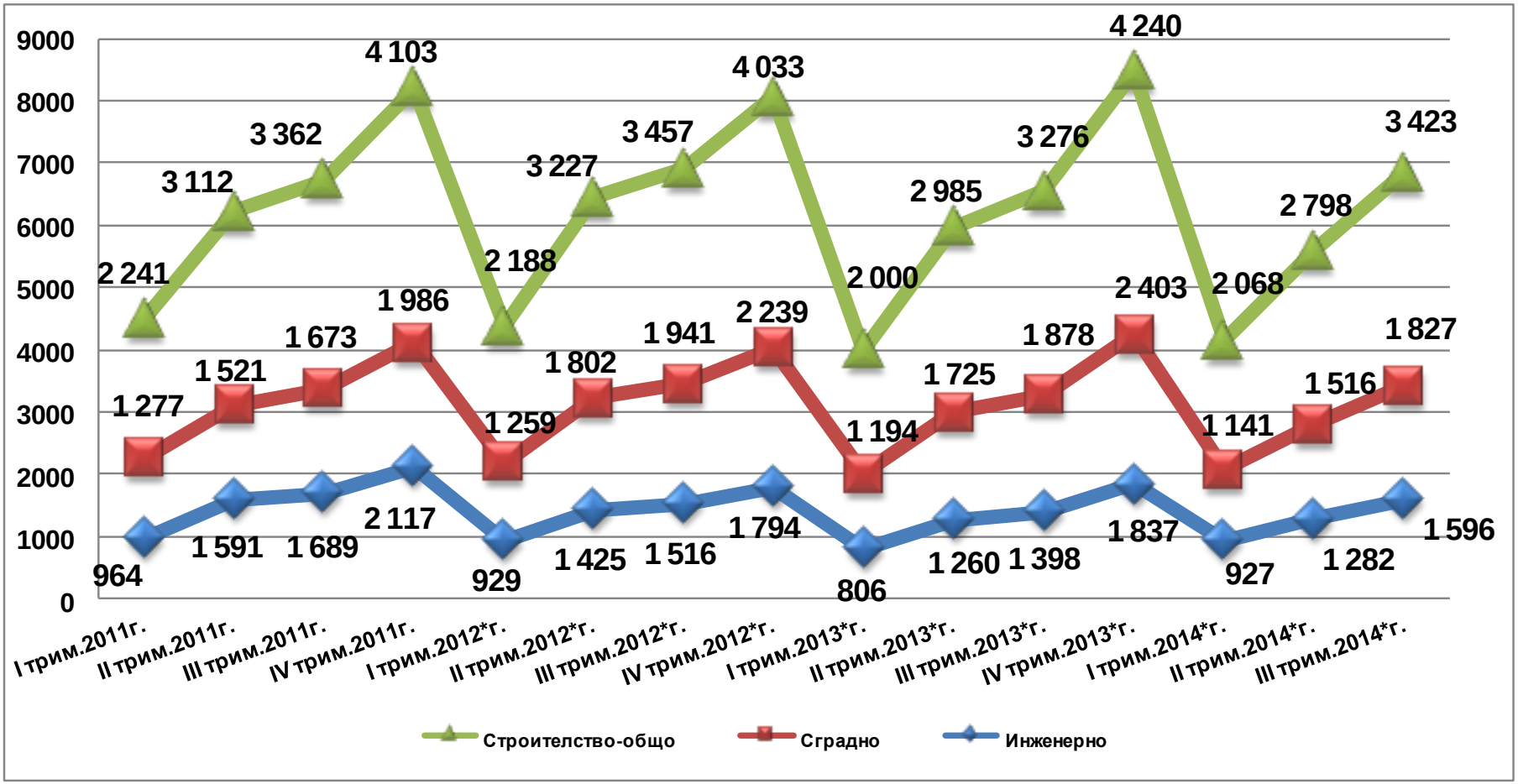
Сегмента инженерно строителство /включва инженерно строителство, строителство свързано с транспортна инфраструктура , пътна и ж.п. тръбопроводи, ел.проводи, далекосъобщителни линии и др./. представлява 45.9 % от общо произведената продукция за деветте месеца на 2014г.

Тенденцията: Този сегмент продължава тенденцията на незначителен ръст на фона на забавящата се икономика, като увеличението за деветте месеца на 2014 г. е от 9.8% в сравнение със същият период на предходната година и ръст от 24.5% в сравнение с второто тримесечие на 2014 година ..

Анализът показва , че този сегмент е движен основно от обществени поръчки на държавата и общините , финасирани основно с европейски средства.
Инфраструктурните обекти са правилната посока, защото страната ни има нужда от тях.

Продукция на строителните предприятия
I трим.2011г. – III трим.2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

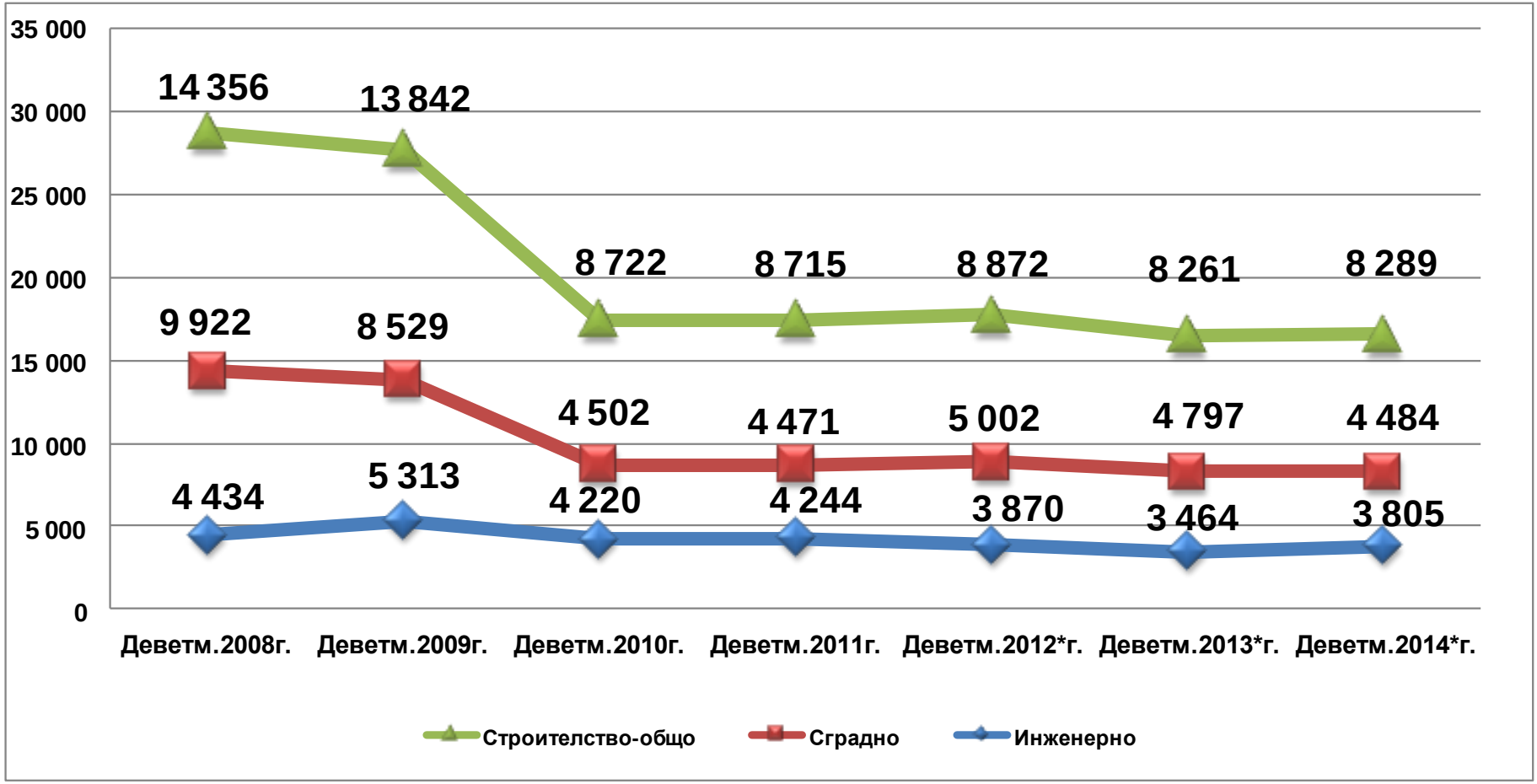
Продукция на предприятията от строителството, млн.лв.
Production of the enterprises in construction
Деветмесечие 2013*г. – Деветмесечие 2014*г.
*По предварителни данни на НСИ

	Деветм. 2013*г.	Деветм. 2014*г.	Темп, %
Строителство-общо, млн.лв./ Construction-total, million levs	8 261	8 289	0,3 %
Сградно с-во, млн.лв./ Building construction, million levs	4 797	4 484	- 6,5 %
Инженерно с-во, млн.лв./ Civil engineering, million levs	3 464	3 805	9,8 %

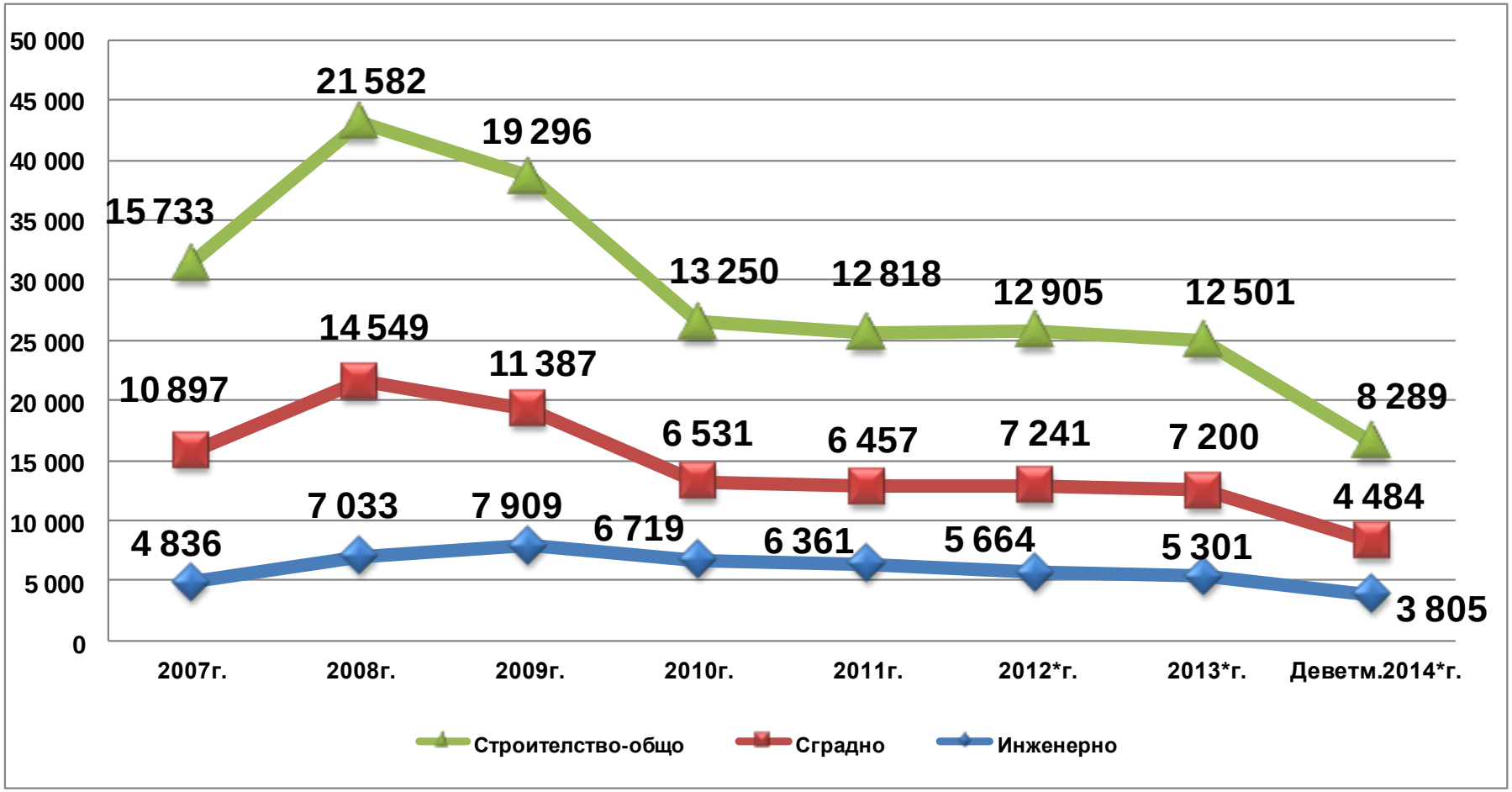
Продукция на строителните предприятия

Деветмесечие 2008г. – Деветмесечие 2014*г., млн.лв.

*По предварителни данни на НСИ

Продукция на строителните предприятия
2007г. – Деветмесечие 2014*г., млн.лв.
*По предварителни данни на НСИ

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

- **Обявените обществени поръчки строителство януари – септември 2764 бр. на стойност 4198 млн.лв. Наблюдава се ръст на броя на обявените поръчки от 21.7% в сравнение със същият период на 2013 година и ръст на стойността от 12.5%**
- **Обявените обществени поръчки за деветте месеца на 2014 г. в сегмента сградно строителство -515 бр. на стойност 445 млн.лв. Тук се наблюдава спад от 8.0% на броя на обявените поръчки и ръст т 5.7% на стойността .**
- **Обявените обществени поръчки януари – септември на 2014 година инженерна инфраструктура 926 бр. на стойност 2870 млн. лв. Тенденцията която се наблюдава тук е ръст от 73.4% на броя на обявените обществени поръчки . .**
- **Обявените поръчки по „ В и К „ са 197 бр. на стойност 426 млн.лв. Тенденцията е ръст на броя на обявените поръчки от 1.5% .**
- **Стойността при сегмента инженерна инфраструктура и „ В и К „ бележи ръст от 14.9 %.**
- **Обявени поръчки енергийна инфраструктура за периода януари- септември на 2014 година са 161 бр. на стойност 246 млн. лв. Тенденцията е ръст от 11.8 % на броя на обявените поръчки в сравнение със същия период на предходната година и спад от 20.9 % на стойността при обявените поръчки .**
- **Обявените поръчки по проектиране и надзор за януари – септември на 2014 година са 965 бр. на стойност 211 млн. лв. Тенденцията, която се наблюдава в този сегмент е ръст от 15.4 % на броя на обявените обществени поръчки и ръст от 59.8%.**

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Обявените обществени поръчки по критерии „ възложител „ за периода януари – септември 2014 година са както следва :

- **Обявени поръчки от общини – 2000 бр. или 72.4 % от общо обявените поръчки .Тенденцията , която се наблюдава тук е нарастване от 20.5% в сравнение със същия период на 2013 година .**
- **Министерства и агенции - 511 бр. обявени поръчки или 18.5% от общо обявените поръчки. Тенденцията е ръст от 42.7% в сравнение с предходната година.**
- **Комунален и обществен сектор броя на обявените поръчки за деветте месеца на 2014 г. възлиза на 91 бр. или 3.3% .Тенденцията е спад от 7.1 % в сравнение с предходната година .**
- **Болници и учебни заведения – 78 броя обявени обществени поръчки или 2.8% от общо обявените поръчки за периода януари- септември на 2014 г. Тенденцията е спад от 9.3% в сравнение с предходната година.**
- **Други - 84 броя обявени обществени поръчки – 3 % представляващи от общо обявените поръчки. Тенденцията е ръст т 27.3% в сравнение с предходната година.**

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Разпределението на обявените обществени поръчки по оперативни програми януари – септември 2014 година – тенденции :

- **Бюджет -1841 бр.**
- **ОПРР – 183 броя обявени поръчки**
- **ОПОС - 65 бр. обявени поръчки**
- **ОПРСР – 558 бр. обявени поръчки**
- **ОПТ - 17 бр. Обявени поръчки**
- **ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 10 бр.**
- **ОП „ Рибарство“ – 25 бр.**
- **Други - 65 бр.**

Обявените поръчки за януари – септември на 2014 година по критерии „ възлагане“

Обявените обществени поръчки по критерий „най-ниска цена „ възлизат на 526 бр., икономически най-изгодна оферта обявените поръчки са 1629 бр. , и без критерии - 609 бр.

Разпределението на обявените обществени поръчки по критерии „вид на процедурата“

Обявените поръчки за януари – септември 2014 по „отрита процедура“ са 2117 броя.

По процедура „ договаряне без обявление „ броя е 607 обявени обществени поръчки.

По процедура „ договаряне с обявление“ са 36 броя обявени обществени поръчки .

По процедура „ ограничена процедура „ 3 бр. обявени обществени поръчки .

По процедура „ ускорена ограничена процедура „ 1 бр.

Брой
стойност
млн.лв.

Брой
Стойност
млн.лв.

Скл… …ори по об… …твени поръчки

от… …телс…

…олугод… …януари- септември 2014 го…

2013 г.

2014 г.

До
200 хил.лв.

До
2150 хил.лв.

Над
2150 хил.лв.

985 б 46 млн.лв.

1118 бр.- 58млн.лв.

6656р. 451 млн.лв.

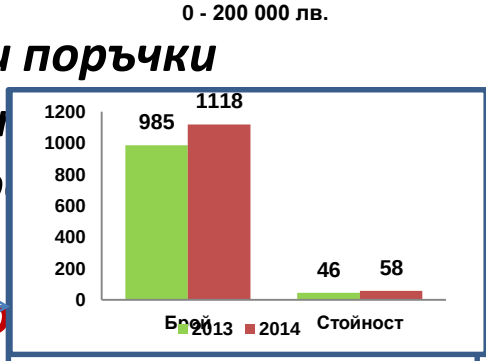
8616р.- 628лн.лв.

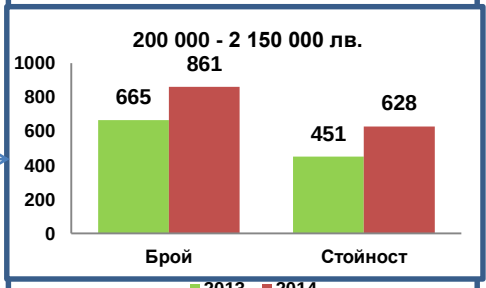
1976р. 2,6 млр.лв.

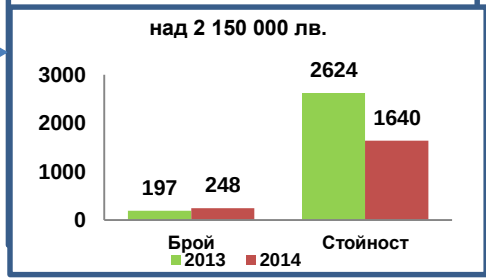
2486р.- 1.6 млрд.лв.

1847 бр. 3,1 млрд.лв.
към 1.10.2013 г.

2227 бр. – 2,3 млрд.лв.
към 01. 10.2014 г.

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Анализът „ Мониторинг на сключените договори по обявени обществени поръчки“ за януари – септември 2014 година е изготвен на база данни на Агенцията за обществени поръчки обработвани в Камарата на строителите ежедневно. Камара на строителите в България / КСБ/ ,следи ,анализира и публикува всяко тримесечие сключените договори по обект на поръчка .

Анализът на сключените договори за януари – септември 2014 година носи следната информация:

Сключените договори по обект на поръчка за януари – септември на 2014 година г./ към 01.10.2014 са общо 2230 броя на стойност 2329 млн.лв. както следва :

- **сградно строителство** 705 бр. сключени договора или 31.6% от общо сключените договори за периода на стойност 413 млн. лв.или 17.7 % от общата стойност.
- **инженерна инфраструктура** – 1148 бр. сключени договора или 51.5% от общо сключените договори за разглеждания период на стойност 1228 млн.лв . Или 52.7 % от общата стойност.
- **енергийна инфраструктура** 200 бр. сключени договора ,или 9.0% от общо сключените договора за разглеждания период на 2014 година на стойност 246 млн. лв. или 10.6 % от общата стойност .
- **„В и К „** 177 бр. сключени договора , или 7.9% от общо сключените договора за разглеждания период 2014 г. на стойност от 442 млн. лв. или 19 % от общата стойност.

Тенденция : Доминиращ сегмент по критерии „Брой“ сключени договори отрасъл строителство за януари- септември 2014 година е **инженерно строителство ,** следвано от сградно строителство , енергийна инфраструктура и „ В и К“.

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Сключените договори за януари-септември на 2014 година са 2230 бр. На стойност 2329 мил.лв. както следва: ръст на бр. сключени договори 20.7 % в сравнение със същият период на 2013 г. и спад на стойността от 25.3 % .

- Сключени бр. договори от малки строителни фирми „ брой“ 906 бр. , или 40.6 % от общо сключените договори за разглеждания период . Наблюдава се ръст от 36.4% в сравнение със същият период на 2013 година .
- Сключени бр. договори от средни строителни фирми са 943 бр. ,или 42.3 % от общо сключените договори за разглеждания период. Наблюдава се незначителен ръст от 10.4% в сравнение със същият период на 2014 година .
- Сключени бр. договори от големи строителни фирми са 305 бр. , или 13.7% от общо сключените договори за разглеждания период . Наблюдава се ръст от 12.5 % в сравнение със същият период на 2013 г.
- Нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ общо 76 на брои или 3.4 %. Наблюдава се тенденция на ръст от 31.0% в сравнение със същия период на 2013 г.

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

- **Тенденция: –** **Реалната ситуация при сключените договори по обявените обществени поръчки за януари –септември 2014 г. Сключените договори на 83.0 % се изпълняват от малки и средни фирми както следва – 40.6% малките фирми 42.3% средни фирми по критерии персонал.**
- **Големите фирми изпълняват 13.17% от сключените договори за разглеждани период. Разпределението на сключените договори се диктува основно от вида на обществената поръчка и изискванията към изпълнителя. Обекти от голям мащаб и на висока стойност могат да се изпълняват единствено от средни и големи фирми по критерии „персонал“ и критерии „Нетни приходи от продажби“.**
- **Нараства процентно делът на сключените договори изпълнявани от нерегистрираните фирми в ЦПРС сравнение със същия период на 2013 година .Нерегистрираните строителни фирми изпълняван 3.4% от сключените договори.**

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

Разпределение на фирмите сключили договори по обявените обществени поръчки по критерий „Нетни приходи от продажби и персонал“ /стойност на сключените договори/: общо 2329 млн. лв.

- **Малки фирми – сключени договори на стойност от 388 млн.лв. или 16.7 % от стойността на общо сключените договори за януари – септември 2014 година . Наблюдава се ръст от 259 млн.лв. в сравнение със същия период на 2013 година .**
- **Средни фирми - сключени договори на стойност от 1203 млн.лв . или 51.7 % от стойността на общо сключените договори за разглеждания период .Наблюдава се ръст от 17.8% в сравнение със същия период на 2013 година .**
- **Големи фирми - сключени договори на стойност от 727 млн.лв. или 31.2% от общо сключените договори за разглеждания период . Наблюдава спад от 61.2 % или 1146 млн.лв. в сравнение с същия период на 2013 година.**
- **Нерегистрирани фирми сключили договор са 56 бр. на стойност 11 млн.лв. или 0.4 % от общата стойност на сключените договори. Тенденцията е спад от 88.4% или 84млн.лв.**

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Разпределение на сключените договори по сегменти за януари – септември 2014 година :

Инженерна инфраструктура 1148 – в т.ч. 41 бр. нерегистрирани фирми

354 Малки фирми или 30.8% от сключените договори в сегмента

534 средни фирми или 46.5% от сключените договора в сегмента

219 големи фирми или 19.1% от сключените договора в сегмента

41 фирми без регистрация в ЦПРС на КСБ или 3.6 %

Тенденция : Доминират сключените договори от средни фирми , следвани от малки фирми и големите фирми .

- **Сградно строителство** – 705 в т. ч. 17 нерегистрирани фирми

448 малки фирми или 63.6% сключени договора в сегмента сградно строителство.

208 средни фирми или 29.5% сключени договора в сегмента.

32 големи фирми или 4.5%

17 фирми без регистрация в ЦПРС или 2.4%

Тенденция: Доминират сключените договори от малките фирми , следват средните фирми и на последна позиция големите фирми изпълняващи обекти по сегмента сградно строителство.

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Енергийна инфраструктура - 200 в т.ч. 7 нерегистрирани фирми

67 малки или 33.5 % от сключените договори в сегмента енергийна инфраструктура.

96 средни или 48.0 % от сключените договори от енергийна инфраструктура.

30 големи или 15.0 % от сключените договора от енергийна инфраструктура.

7 нерегистрирани фирма в ЦПРС на КСБ или 3.5 %

Тенденция : Доминират сключените договори от средни фирми , следвани от малките фирми и най- малък процент се пада на сключените договори от големите фирми.

В и К строителство - 177 в т.ч. 11 бр. Нерегистрирани фирми

37 малки фирми или 20.9 % от сключените договори

105 средни фирми или 59.3% от сключените договори

24 големи фирми или 13.6 % от сключените договори

11 нерегистрирани в ЦПРС на КСБ фирми или 6.2 %

Тенденция: Най- много договори в сегмента В и К са сключени от средни фирми , следвани от малки фирми и на последна позиция големи фирми.

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

Тенденцията при стойността на сключените договори за януари – септември 2014 г.

Доминира сегмента „ Инженерната инфраструктура“ , които представлява 52.7% от стойността на общо сключените договори, следва Ви К 19.0.% и енергийна инфраструктура 10.6 % и сградно строителство с процентен дял от 17.7%

Извод: Основно финансовият ресурс от сключените договори по обявени обществени поръчки е насочен към сегмента инженерна инфраструктура и , следвани от В и К строителство.“, сградно строителство и енергийна инфраструктура .

Строителната индустрия

януари- септември 2014 година.

- Общини 1695 бр. сключени договора или 76.0 % , на стойност от 1601 млн.лв.,или 68.9%.
- Министерства и агенции 304 бр . сключени договора или 13.6 %на стойност от 467 млн.лв., или 20.0%
- Болници 81 бр. сключени договора или 3.6% на стойност от 36 млн.лв., или 1.5% от общо сключените договори
- Комунален и обществен сектор 98 бр. сключени договора или 4.4 % на стойност от 71 млн.лв. , или 3.0% от общо сключените договори.
- Други 52 бр. сключени договора или 2.4 % на стойност от 154 млн. лв., или 6.6% от общо сключените договори.

Тенденция : Най- активни остават договорите с възложител „ общини“ над 68.9 %. Това разпределение на сключените договори отразява профила на бенефициентите по отделните оперативни програми .

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

Сключените договори от консорциуми, дружества и обединения за януари- септември 2014 година:

- **Сключени договори по обществени поръчки от Консорциуми, обединения и дружества са 471 , което представлява 21.1 % от общо сключените договори за януари –септември на 2014г, на стойност от 1367 млн.лв. или 58.7% от общата стойност на сключените договори за разглеждания период.**
- **Преобладаващата част в тях е участието на малки и средни фирми по критерии персонал и НПП. При разпределение малки фирми 160 – средни 245 и големи фирми 78 бр.**
- **Сключени договори брои от строителни фирми са 1759 бр., или 78.9% от общият брой на сключените договори на стойност 962 млн.лв., или дял от 41.3 % от общата стойност на сключените договори.**
- **Тенденция : Нарастване на броя на сключените договори от консорциуми , обединения и дружества за януари-септември на 2014 година от 6.1 % в сравнение с същия период на 2013 година и спад от 36.3 % на стойността. На годишна база се наблюдава нарастване на броя сключените договори от консорциуми, дружества и обединения и намаляване на стойността .**

Сключени договори по оперативни програми

януари – септември 2013г . - 2014г. Брои/стойност/

ПРОГРАМИ	Януари- септември 2013 .		Януари- септември 2014.	
	Брой	Стойност, млн.лв.	Брой	Стойност, млн.лв.
ОПРСР	156	241	322	537
ОПОС	94	1250	53	375
ОПРР	245	237	119	215
ОПТ	14	596	9	189
Други	17	18	69	14
Бюджет	1295	748	1658	900

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

Отрасъл строителство за периода януари- септември на 2014 г. формира 4.9 % от БДС .

Произведеният брутен вътрешен продукт общо за икономиката за периода януари – септември на 2014 г. възлиза на 59472млн.лв. по текущи цени

- **БВП показват растеж през третото тримесечие от 0,4% спрямо второто тримесечие на 2014 г. и с 1,5% в сравнение със същия период на 2013 г.. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през третото тримесечие на 2014 г. възлиза на 19,508 млрд. лв. по текущи цени. През третото тримесечие на 2014 г. брутната добавена стойност нараства спрямо второто тримесечие на същата година с 0,4%. През третото тримесечие на 2014 г. спрямо същото тримесечие на предходната година брутната добавена стойност се увеличава с 1,9%. Отчетен рст на добавената стойност - около 2.2%, на потреблението - 1,8%, на капиталообразуването – 4.7%.**

Отрасъл строителство БДС за деветте месеца на 2014 година възлиза на 2519 млн.лв. В сравнение със същия период на 2013 година има нарастване 52 млн.лв.

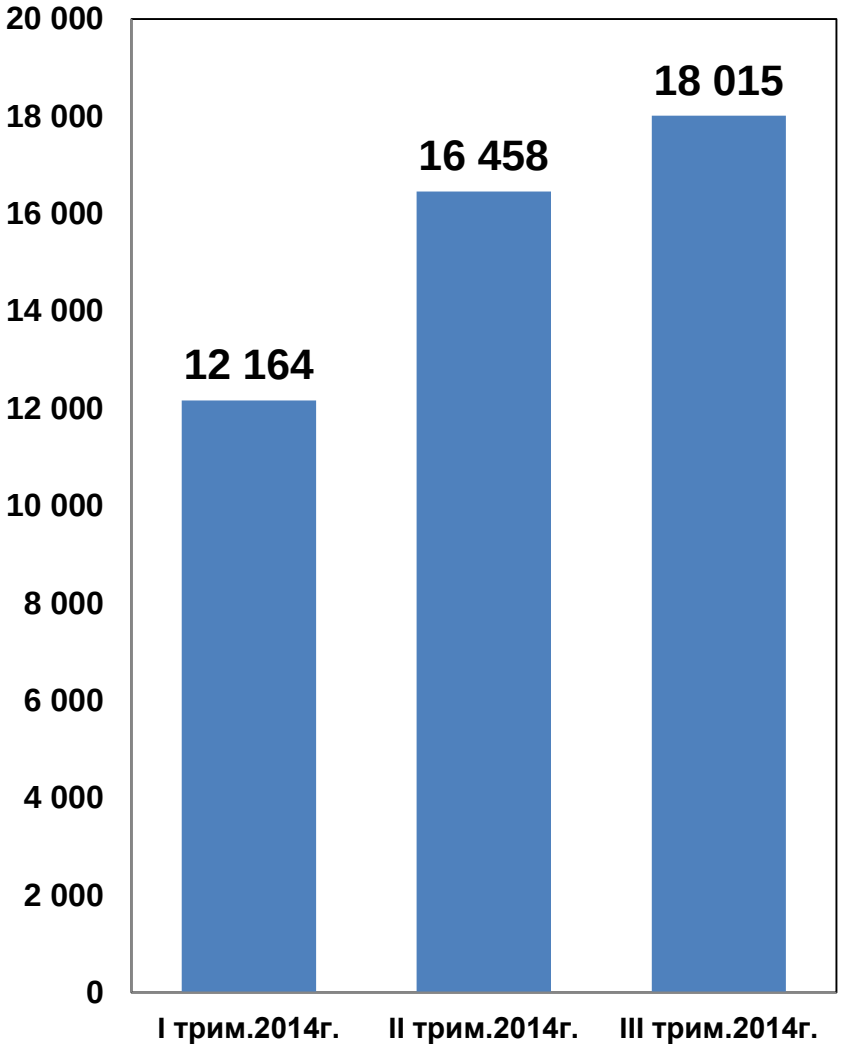
- **На едно лице заето в строителната индустрия се падат от текущият обем брутна добавена стойност /БДС /за деветмесечието 14 200 лева. Като за първото тримесечие имаме дял от 3729 лв. , второ тримесечие 4800 лв. , трето тримесечие 5226 лева . Като цяло благоприятни характеристики . Тримесечната динамика показва положителни тенденции в цифри но , не достатъчно добри темпове , който биха дали тласък за развитие. Производителност на труда на едно заето лице в строителството.**

Едно лице заето в строителството за първото тримесечие ,произвежда строителна продукция на стойност от 12164 лв. . През второто тримесечие произведената продукция от едно лице е 16458 лв. , за третото тримесечие 118015 лв.Тук се наблюдава тенденция на по-малко произведена продукция за първото тримесечие и увеличение през второто тримесечие при еднакъв брои заети. Като правило през третото тримесечие се наблюдава нарастване на заетите и нарастване на произведената продукция на едно лице.

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

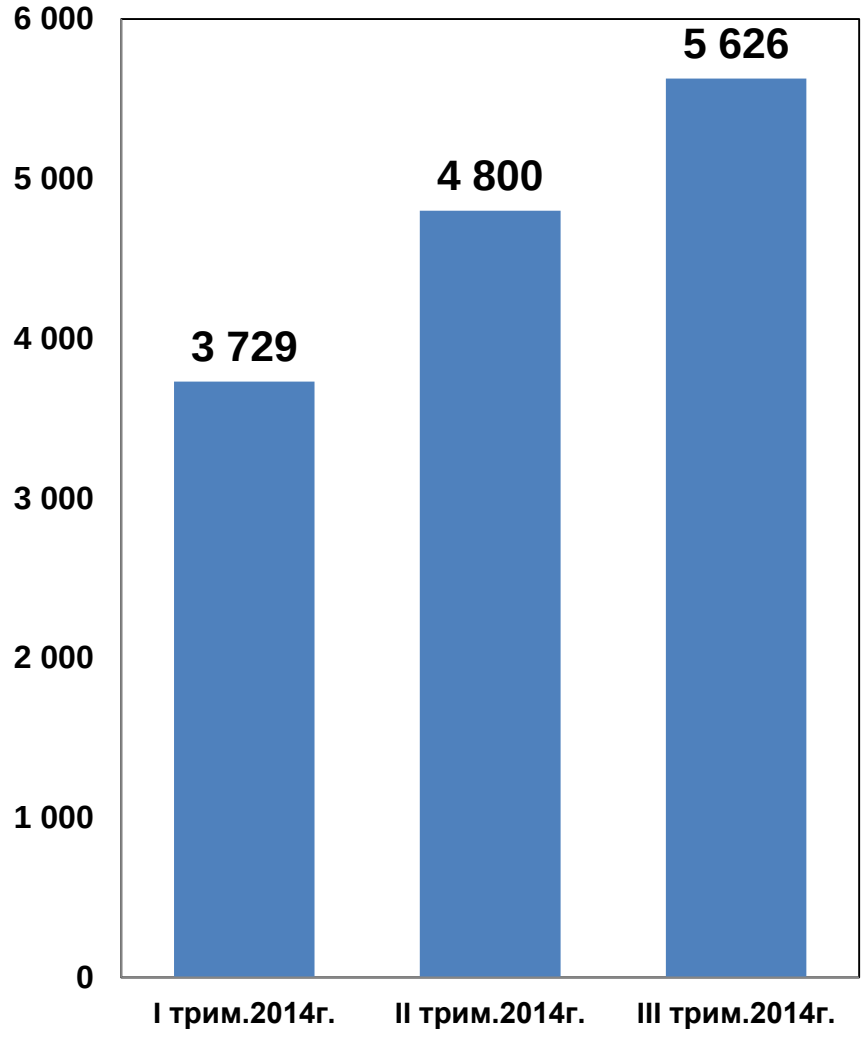
Производителност на труда на едно заето лице в отрасъл Строителство

I трим.2014г. - III трим.2014г.

Текущ обем Брутна добавена стойност на едно заето лице в отрасъл Строителство

I трим.2014г. - III трим.2014г.

Обща строителна активност 2008 -2014 година

- 2008г. Обема на произведената продукция е около 22 млрд.лв. , а заетите в отрасъл строителство достигат 297 хил.човека. БДС/Брутна добавена стойност/ през 2008г. Дял на строителството в БДС е 9.0%.
- 2009 г. постигнат обем 19 млрд.лв. със заети 277 хил. постигнат ръст на Дял на строителството в БДС от 9.2%.
- 2010 г.обема на строителната продукция пада на 13 млрд.лв. със заети спад на 225 хил. намаляваш дял на строителството в БДС на 7.0%.
- 2011г. година постигнат обем от 13 млрд.лв. със заети , който намаляват на 198 хил. и дял на строителството в БДС от 6.2% .
- 2012 година произведена продукция 13 млр.лв. със заети, който намаляват на 186 хил. и дял на строителството в БДС от 5.9 % . Строителният отрасъл заемащ позиция на едно от първите места по тежест в относителния дял в БВП на страната се нареди на последните места.
- 2013 година Обема на произведената продукция 13 млрд.лв., а заети в отрасъл строителство наброяват 179 хил. Брутната добавена стойност формирана от отрасъл строителство 2013 година 4.8 %
- Строителната индустрия за периода януари – септември на 2014 г. Произведена продукция 8 млрд.лв. , заети 177 хил. , формирал 4.9 % от БДС .

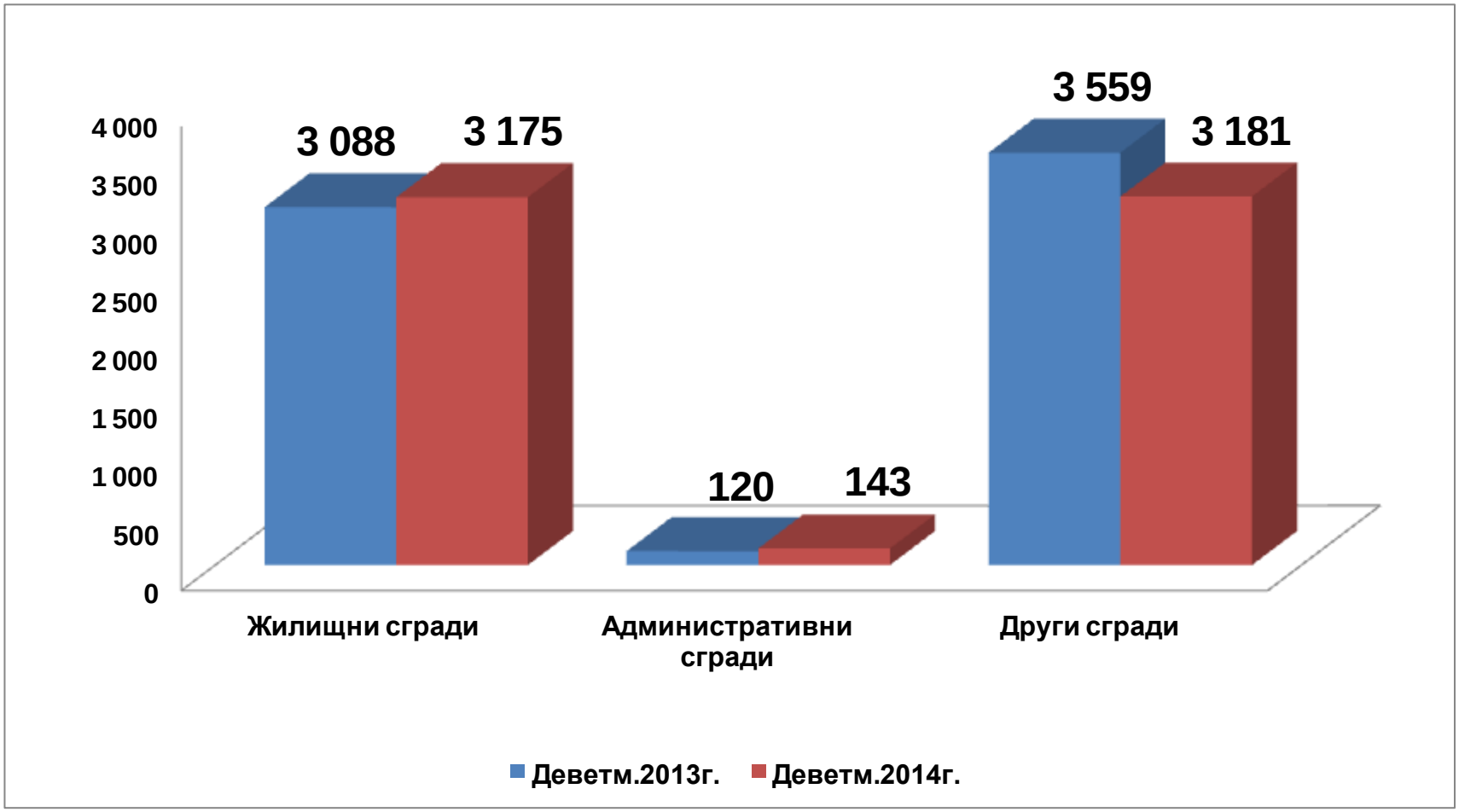
Издадени разрешителни за строеж на нови сгради за Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г. за страната, бр.

По данни на НСИ

Видове сгради	Деветм.2013г.		Деветм.2014г.		Ръст	Деветм.2014г./ Деветм.2013г.	
	Бр.	РЗП, м²	Бр.	РЗП, м²	Бр.	%	%
Общо сгради	6 767	2 871 451	6 499	2 829 342	- 268	- 4,0 %	- 1,5 %
Жилищни сгради	3 088		3 175		87	2,8 %	
Жилища	8 622	1 160 116	10 294	1 371 009	1 672	19,4 %	18,2 %
Административни сгради	120	96 266	143	117 657	23	19,2 %	22,2 %
Други сгради	3 559	1 615 069	3 181	1 340 676	- 378	- 10,6 %	- 17,0 %

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
за Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г.
за страната, бр.

По данни на НСИ

ИЗДАДЕНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА СТРОЕЖ НА НОВИ СГРАДИ ЗА Деветмесечие 2013 – Деветмесечие 2014г. ПО ОБЛАСТИ

(броя)

Области	Жилищни сгради			Жилища			Административни сгради			Други сгради		
	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика
Общо за страната	3 088	3 175	87	8 622	10 294	1 672	120	143	23	3 559	3 181	-378
Благоевград	174	172	-2	580	489	-91	9	3	-6	165	176	11
Бургас	341	462	121	1 362	2 010	648	7	20	13	166	198	32
Варна	267	292	25	1 022	1 472	450	3	8	5	210	147	-63
Велико Търново	100	96	-4	289	185	-104	17	17	0	180	153	-27
Видин	11	3	-8	11	4	-7				20	4	-16
Враца	32	20	-12	54	32	-22		3	3	83	94	11
Габрово	45	50	5	54	54	0				55	35	-20
Добрич	119	97	-22	204	149	-55				141	113	-28
Кърджали	60	95	35	272	320	48	7		-7	49	21	-28
Кюстендил	36	32	-4	60	41	-19				64	82	18
Ловеч	95	67	-28	95	67	-28				67	72	5
Монтана	18	9	-9	19	9	-10				51	37	-14
Пазарджик	154	140	-14	344	177	-167		4	4	177	187	10
Перник	131	102	-29	181	111	-70				130	70	-60
Плевен	49	49	0	84	74	-10	3		-3	117	109	-8
Пловдив	373	339	-34	1 151	1 138	-13	6	15	9	435	320	-115
Разград	29	23	-6	33	25	-8		3	3	73	66	-7
Русе	44	60	16	65	137	72	3	3		126	105	-21
Силистра	43	38	-5	43	55	12				67	67	0
Сливен	75	59	-16	105	88	-17				140	95	-45
Смолян	38	35	-3	51	56	5				92	72	-20
София	231	193	-38	302	225	-77	6		-6	219	180	-39
София (столица)	278	353	75	1 603	2 757	1 154	14	19	5	91	122	31
Стара Загора	160	179	19	320	297	-23		3	3	224	214	-10
Търговище	34	21	-13	56	46	-10				52	85	33
Хасково	86	85	-1	149	110	-39				112	116	4
Шумен	38	49	11	62	94	32	3	3		132	135	3
Ямбол	24	45	21	48	61	13				121	81	-40

Започнато строителство на нови сгради

Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г., бр.

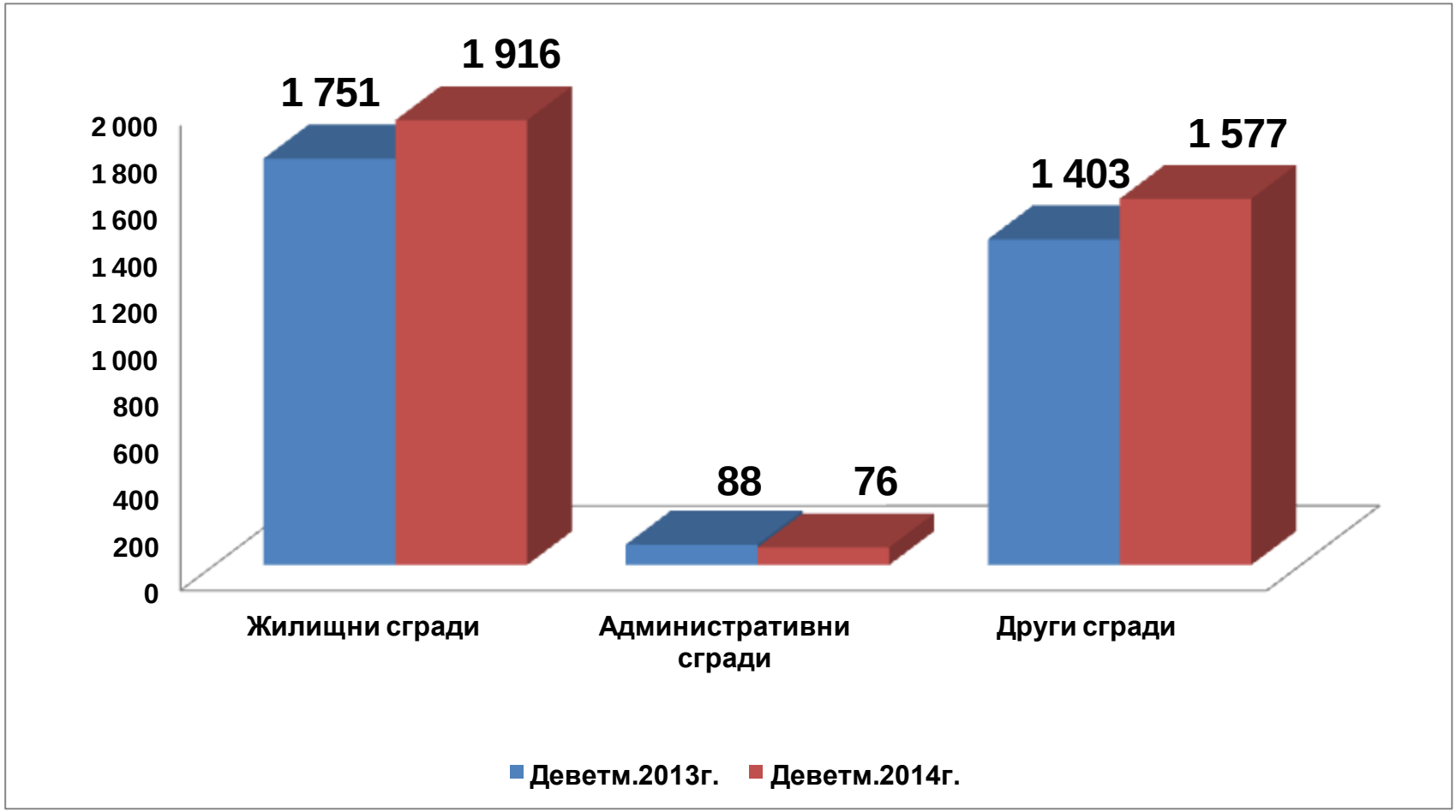
По данни на НСИ

Видове сгради	Деветм.2013г.		Деветм.2014г.		Ръст	Деветм.2014г./ Деветм.2013г.	
	Бр.	РЗП, м²	Бр.	РЗП, м²	Бр.	%	%
Общо сгради	3 242	1 516 090	3 569	1 624 996	327	10,1%	7,2%
Жилищни сгради	1 751		1 916		165	9,4%	
Жилища	5 138	711 707	5 565	765 279	427	8,3%	7,5%
Административни сгради	88	49 652	76	48 514	- 12	-13,6%	-2,3%
Други сгради	1 403	754 731	1 577	811 203	174	12,4%	7,5%

Започнато строителство на нови сгради

Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г., бр.

По данни на НСИ

ЗАПОЧНАТО СТРОИТЕЛСТВО НА НОВИ СГРАДИ ЗА
Деветмесечие 2013 – Деветмесечие 2014 ГОДИНА ПО ОБЛАСТИ

(броя)

Области	Жилищни сгради			Жилища			Административни сгради			Други сгради		
	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика	Деветм. 2013	Деветм. 2014	разлика
Общо за страната	1 751	1 916	165	5 138	5 565	427	88	76	-12	1 403	1 577	174
Благоевград	90	66	-24	340	168	-172	6		-6	95	54	-41
Бургас	218	327	109	1 047	1 508	461	8		-8	105	110	5
Варна	204	200	-4	1 261	1 024	-237	3	4	1	91	77	-14
Велико Търново	70	66	-4	194	153	-41	11	13	2	71	86	15
Видин	6		-6	6		-6						
Враца	16	4	-12	12	4	-8				17	23	6
Габрово	13		-13	13		-13				7	0	-7
Добрич	74	97	23	150	152	2				50	72	22
Кърджали	47	33	-14	142	118	-24	7		-7	15	11	-4
Кюстендил	12	8	-4	11	20	9						
Ловеч	41	33	-8	39	33	-6		6	6	56	65	9
Монтана	12	10	-2	12	11	-1				24	23	-1
Пазарджик	73	75	2	220	131	-89				81	79	-2
Перник	41	69	28	59	73	14				18	17	-1
Плевен	19	16	-3	17	18	1				61	37	-24
Пловдив	199	257	58	456	726	270	3	16	13	102	137	35
Разград	25	18	-7	27	21	-6				55	47	-8
Русе	21	20	-1	31	88	57				46	51	5
Силистра	30	23	-7	31	40	9				44	45	1
Сливен	45	43	-2	48	77	29				50	52	2
Смолян	19	14	-5	21	17	-4				40	27	-13
София	148	129	-19	159	144	-15	8		-8	51	119	68
София (столица)	111	131	20	408	623	215	6	7	1	42	78	36
Стара Загора	108	152	44	261	240	-21		5	5	97	124	27
Търговище	14	15	1	33	30	-3				25	49	24
Хасково	55	63	8	99	76	-23				48	67	19
Шумен	21	11	-10	21	11	-10	3		-3	39	39	0
Ямбол	10	29	19	11	48	37				60	75	15

Започнато строителство на нови сгради
за Деветмесечие 2010г. – Деветмесечие 2014г.
за страната, бр.

По данни на НСИ

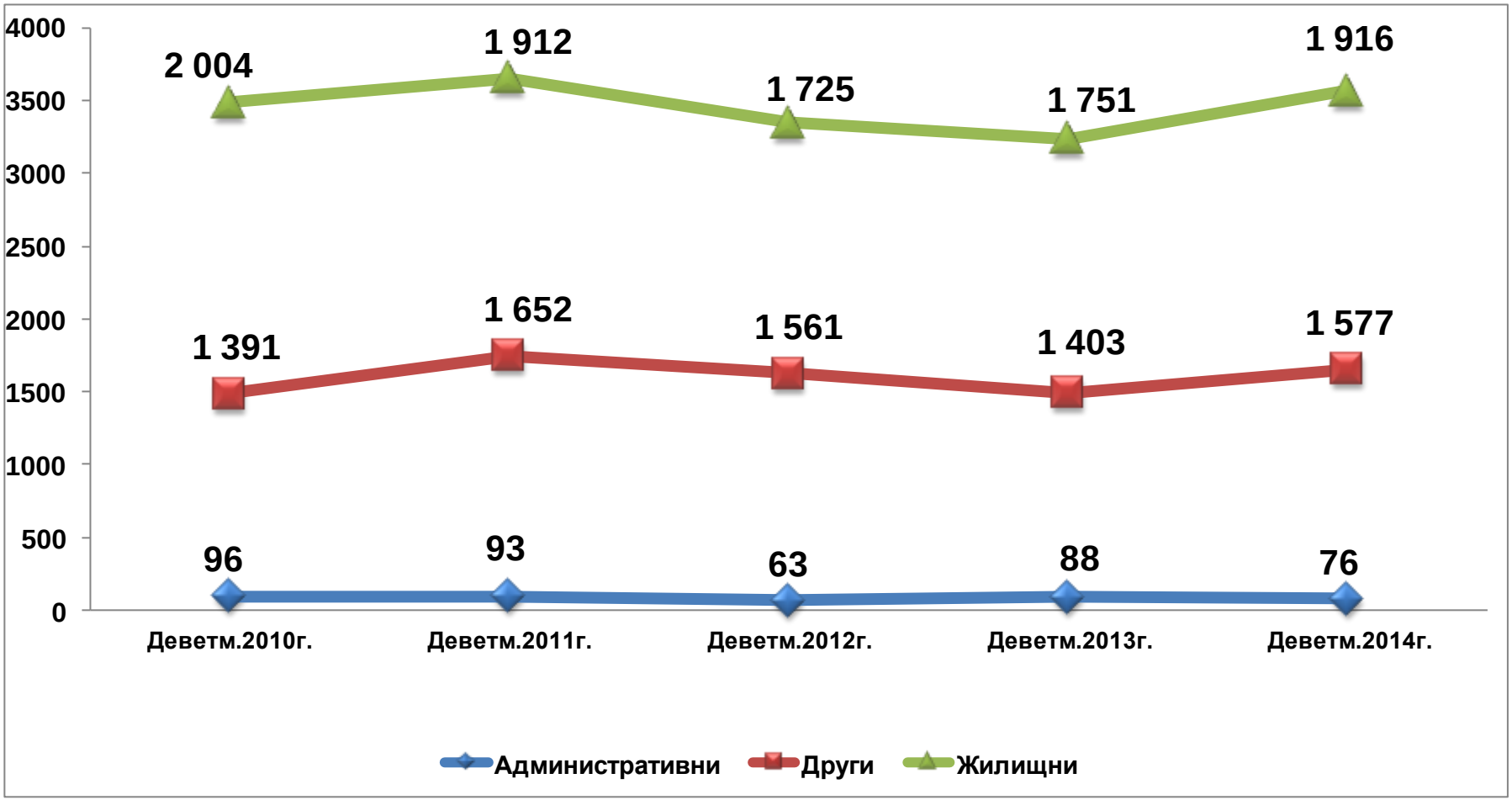
Видове сгради	Деветм. 2010г.	Деветм. 2011г.	Деветм. 2012г.	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014г.	Деветм. 2014г./ Деветм. 2010г.	Деветм. 2014г./ Деветм. 2011г.	Деветм. 2014г./ Деветм. 2012г.	Деветм. 2014г./ Деветм. 2013г.
	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.	%	%	%	%
Общо сгради	3 491	3 657	3 349	3 242	3 569	2,2%	- 2,4%	6,6%	10,1%
Жилищни сгради	2 004	1 912	1 725	1 751	1 916	- 4,4%	0,2%	11,1%	9,4%
Жилища	5 723	5 356	4 642	5 138	5 565	- 2,8%	3,9%	19,9%	8,3%
Административни сгради	96	93	63	88	76	- 20,8%	- 18,3%	20,6%	- 13,6%
Други сгради	1 391	1 652	1 561	1 403	1 577	13,4%	- 4,5%	1,0%	12,4%

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
за Деветмесечие 2007г. – Деветмесечие 2014г.
за страната, бр.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради
за Деветмесечие 2010г. – Деветмесечие 2014г.
за страната, бр.
По данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени сгради и жилища

Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014*г., бр.

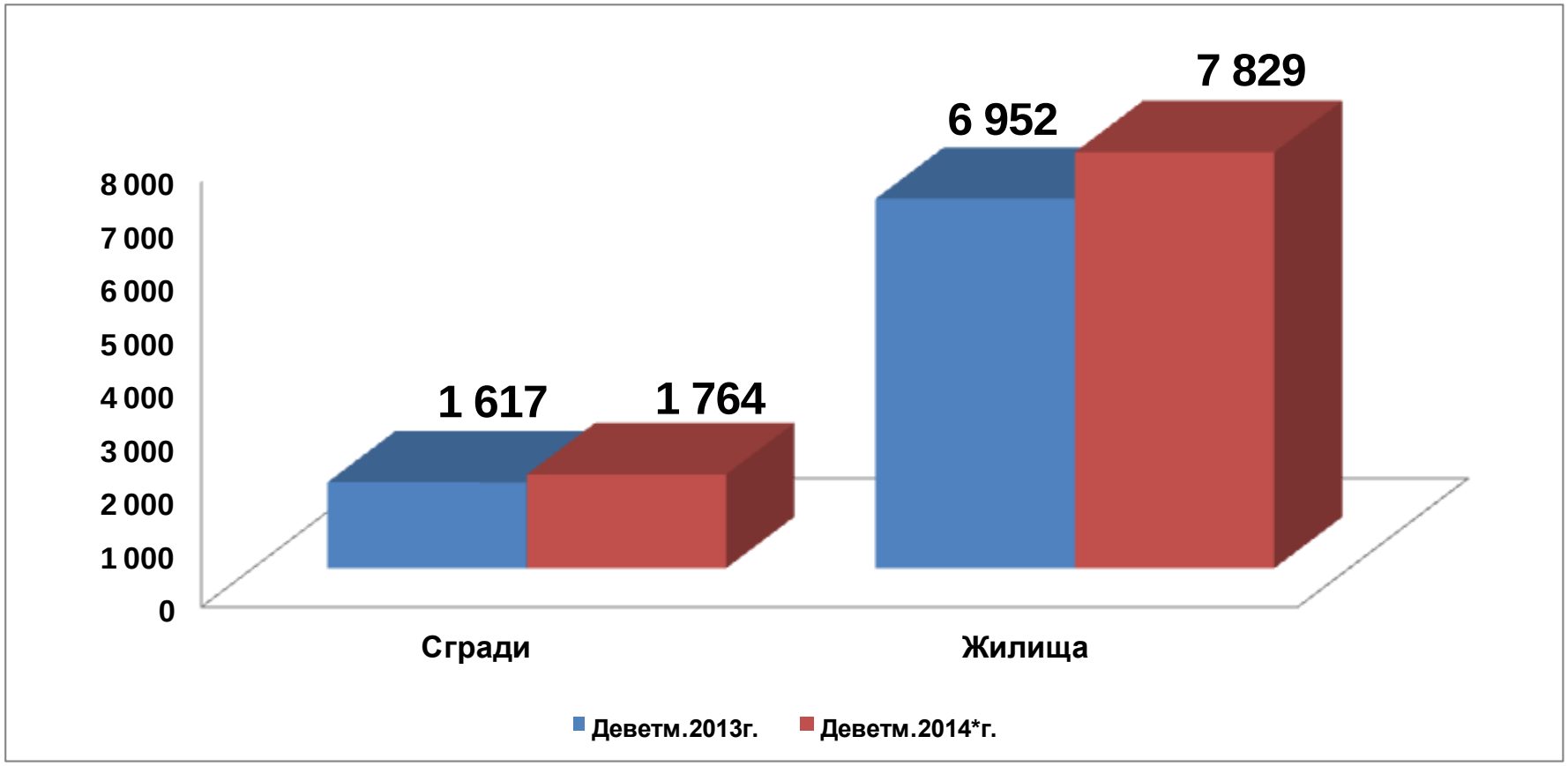
*По предварителни данни на НСИ

	Деветм.2013г.		Деветм.2014*г.		Ръст, %	
	Сгради, бр.	Жилища, бр.	Сгради, бр.	Жилища, бр.	Сгради, %	Жилища, %
Общо	1 617	6 952	1 764	7 829	9,1 %	12,6 %

Въведени в експлоатация новопостроени сгради и жилища

Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища

Деветмесечие 2010г. – Деветмесечие 2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

	Деветм. 2010г.	Деветм. 2011г.	Деветм. 2012г.	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014*г.
Новопостроени жилищни сгради, бр.	1 714	2 066	1 720	1 617	1 764
Новопостроени жилища, бр.	11 843	10 492	7 139	6 952	7 829
Полезна площ на новопостроените жилища - общо, м²	886 708	815 879	602 328	583 877	656 107

ВЪВЕДЕНИ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НОВОПОСТРОЕНИ ЖИЛИЩА И СГРАДИ ПРЕЗ Деветмесечие 2013 – Деветмесечие 2014*г. /*предварителни данни/, бр.

	Сгради			Жилища			Полезна площ - общо			Жилищна площ		
	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014*г.	Разлика	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014*г.	Разлика	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014*г.	Разлика	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014*г.	Разлика
ОБЩО	1 617	1 764	147	6 952	7 829	877	583 877	656 107	72 230	369 796	415 112	45 316
Благоевград	4	3	-1	5	6	1	400	671	271	256	540	284
Бургас	230	268	38	2 015	2 219	204	146 311	150 301	3 990	97 481	96 781	-700
Варна	316	264	-52	1 778	2 214	436	139 810	170 009	30 199	85 583	99 473	13 890
Велико Търново	74	63	-11	272	121	-151	20 944	10 197	-10 747	11 763	6 051	-5 712
Видин	10	9	-1	50	33	-17	4 244	3 131	-1 113	2 224	1 738	-486
Враца	21	31	10	72	86	14	5 517	10 702	5 185	3 321	6 619	3 298
Габрово	45	31	-14	106	43	-63	12 684	5 898	-6 786	6 300	3 095	-3 205
Добрич	95	95	0	314	277	-37	29 408	29 951	543	16 898	22 193	5 295
Кърджали	31	40	9	202	170	-32	17 469	19 980	2 511	10 717	10 119	-598
Кюстендил	14	10	-4	42	24	-18	4 175	2 361	-1 814	2 256	983	-1 273
Ловеч	45	37	-8	46	67	21	5 709	5 603	-106	3 491	3 206	-285
Монтана	6	5	-1	12	25	13	860	1 783	923	584	1 196	612
Пазарджик	35	53	18	141	144	3	15 289	14 522	-767	9 645	8 937	-708
Перник	47	89	42	64	133	69	8 446	9 656	1 210	5 422	6 437	1 015
Плевен	38	36	-2	209	128	-81	18 757	10 223	-8 534	13 862	6 778	-7 084
Пловдив	135	186	51	429	739	310	39 135	72 704	33 569	26 809	47 652	20 843
Разград	16	10	-6	16	11	-5	2 067	1 161	-906	1 143	767	-376
Русе	41	49	8	132	186	54	11 244	18 033	6 789	7 525	11 783	4 258
Силистра	13	8	-5	15	8	-7	2 421	1 894	-527	997	967	-30
Сливен	28	38	10	82	104	22	6 823	10 829	4 006	4 169	6 095	1 926
Смолян	24	13	-11	49	20	-29	4 248	2 342	-1 906	2 799	1 667	-1 132
София	130	98	-32	147	108	-39	20 333	14 575	-5 758	12 347	9 030	-3 317
София (столица)	57	60	3	255	165	-90	24 945	22 653	-2 292	15 619	15 464	-155
Стара Загора	38	172	134	68	516	448	5 594	38 222	32 628	3 966	29 773	25 807
Търговище	4	25	21	5	131	126	632	11 082	10 450	341	6 337	5 996
Хасково	71	45	-26	220	99	-121	21 425	11 343	-10 082	14 370	7 116	-7 254
Шумен	21	14	-7	55	20	-35	5 059	2 474	-2 585	3 011	1 712	-1 299
Ямбол	28	12	-16	151	32	-119	9 928	3 807	-6 121	6 897	2 603	-4 294

Новопостроени жилищни сгради според вида на сградата

I тримесечие 2012г. – III тримесечие 2014*г., бр.

*По предварителни данни на НСИ

	I трим. 2012г.	II трим. 2012г.	III трим. 2012г.	IV трим. 2012г.	I трим. 2013*г.	II трим. 2013*г.	III трим. 2013*г.	IV трим. 2013*г.	I трим. 2014*г.	II трим. 2014*г.	III трим. 2014*г.
Общо	**609**	**552**	**559**	**679**	**551**	**556**	**510**	**582**	**532**	**585**	**647**
Къщи	**446**	**359**	**381**	**455**	**388**	**391**	**342**	**392**	**367**	**389**	**462**
Жилищни блокове/ кооперации	**83**	**93**	**100**	**126**	**97**	**99**	**92**	**88**	**75**	**112**	**112**
Сгради от смесен тип	**28**	**35**	**28**	**43**	**26**	**29**	**21**	**30**	**25**	**39**	**27**
Общежития	**1**	**-**	**-**	**2**	**1**	**2**	**2**	**5**	**8**	**-**	**1**
Вили	**51**	**64**	**48**	**52**	**39**	**35**	**53**	**62**	**47**	**42**	**43**
Сгради за колективно домакинство	**-**	**1**	**2**	**1**	**-**	**-**	**-**	**5**	**10**	**3**	**2**

Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

- Периода януари – септември 2014 година броя на издадените разрешителните е 6499 бр. ,или по-малко с 268 бр. или 4% спад в сравнение със същия период на 2013 година.
- Като цяло жилищните сгради бележат ръст от 2.8% , жилищата в тях ръст от 19.4% , ръст бележи и административни сградите от 19.2 % и спада се дължи на други сгради 10.6%.
- Тенденцията при започнатите жилищни сгради се наблюдава ръст от 9.4% , жилищата в тях ръст от 8.3 % , административните сгради бележат спад от 13.6% и други сгради с положителни стойности от 12.4 % Наблюдава се първи скок от определен период и 7.2 % на разгъната площ , единствено при административните сгради се наблюдава спад 2.3%
- Дребно мащабни проекти продължават да са във фокуса на инвеститорите , тъй като при броя на завършените въведените в експлоатация жилищни сгради има незначително нарастване от 9.1% на годишна база.
- За периода при въведените в експлоатация жилищни сгради се наблюдава нарастване , положителни признаци, но това не дава като цяло основание за възраждане на сегмента , в строителната индустрия все още липсва печелившата комбинация.

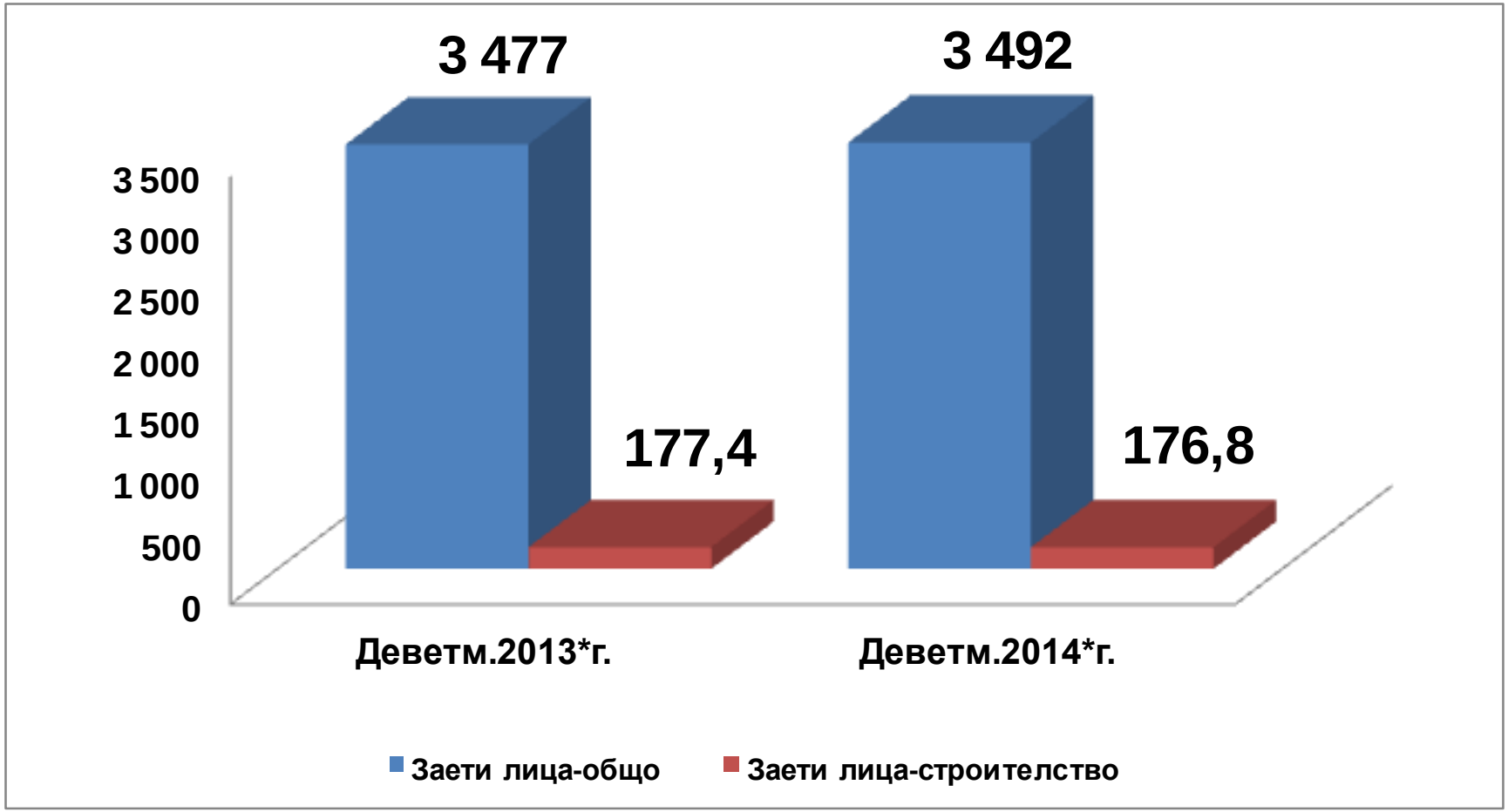
Строителната индустрия
януари- септември 2014 година.

- Издадените разрешителни за строеж най- много са в Бургас 462, следва София столица – 353 бр. , Пловдив – 339 бр.
- Строителството на най- голям брой нови сгради е започнало в областите: Бургас - 327 жилищни, в Пловдив най- много административни и 16 други сгради -137 .
- Най- много въведени в експлоатация сгради имаме в Бургас – 269 бр. , следва Варна 264 бр. Пловдив 186 бр.

Заети лица

Деветмесечие 2013*г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

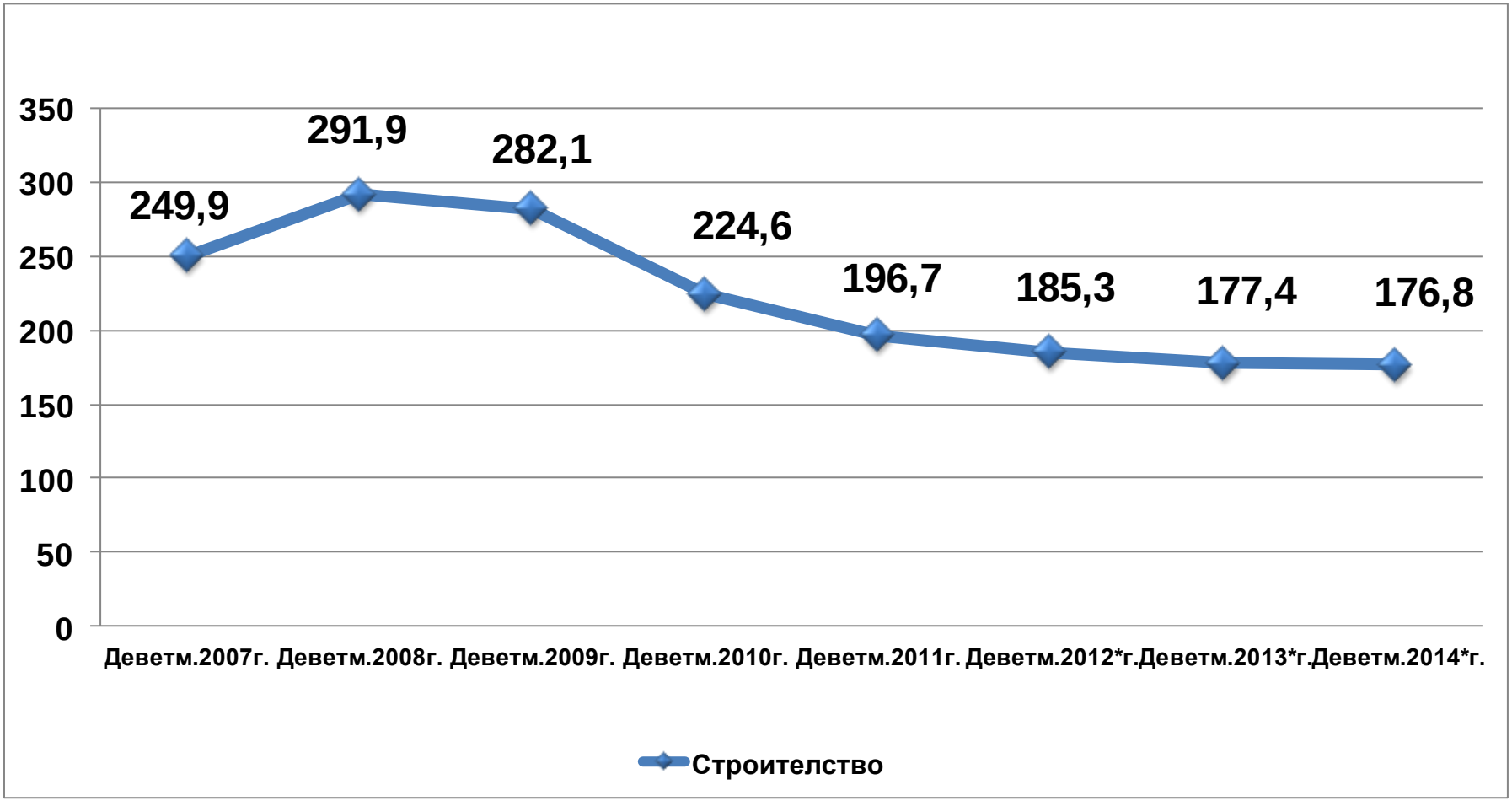
*По предварителни данни на НСИ

Заети лица – сектор Строителство

Деветмесечие 2007г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

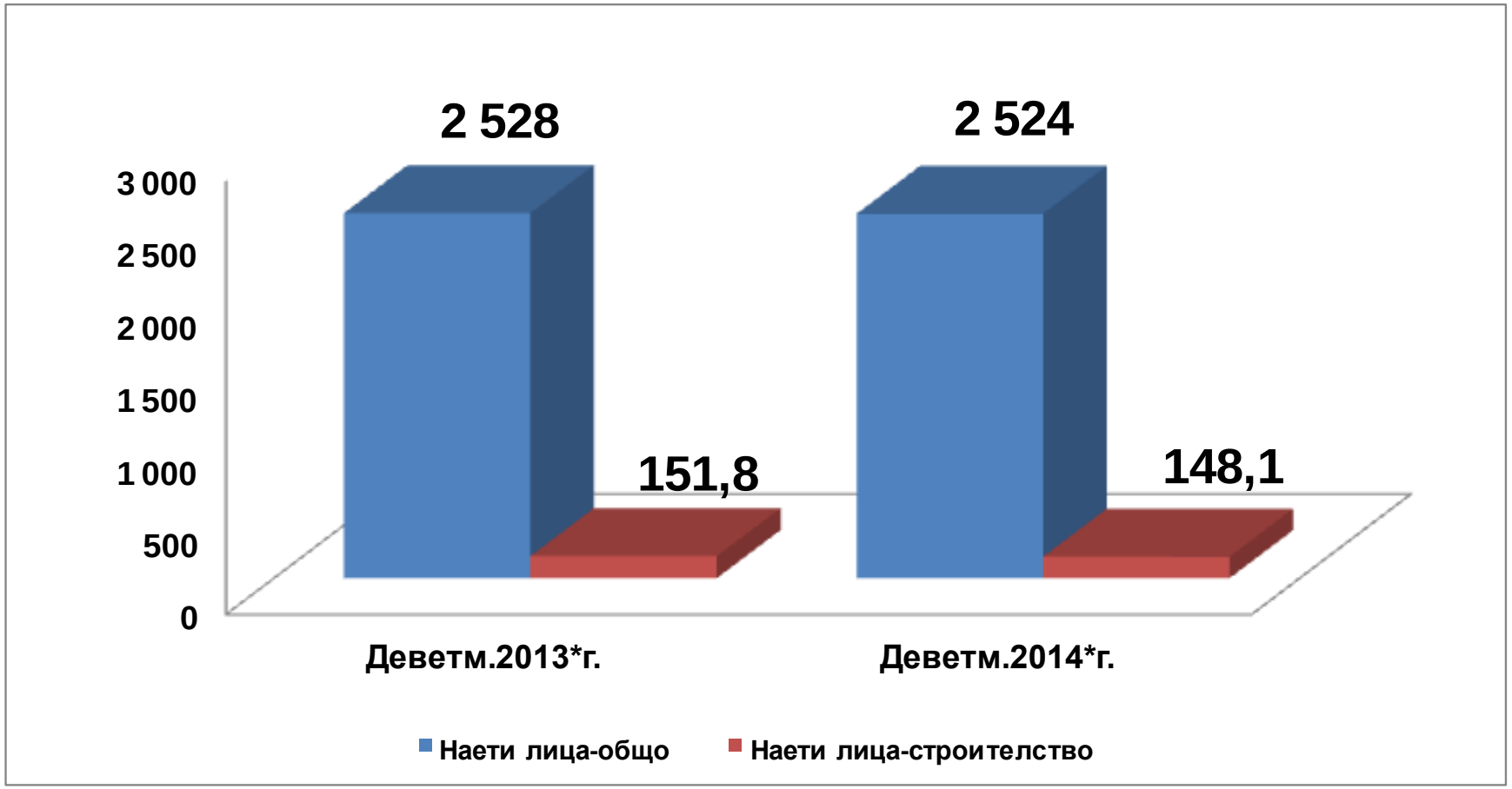
*По предварителни данни на НСИ

Наети лица

Деветмесечие 2013*г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

*По предварителни данни на НСИ

Наети лица

Деветмесечие 2013*г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

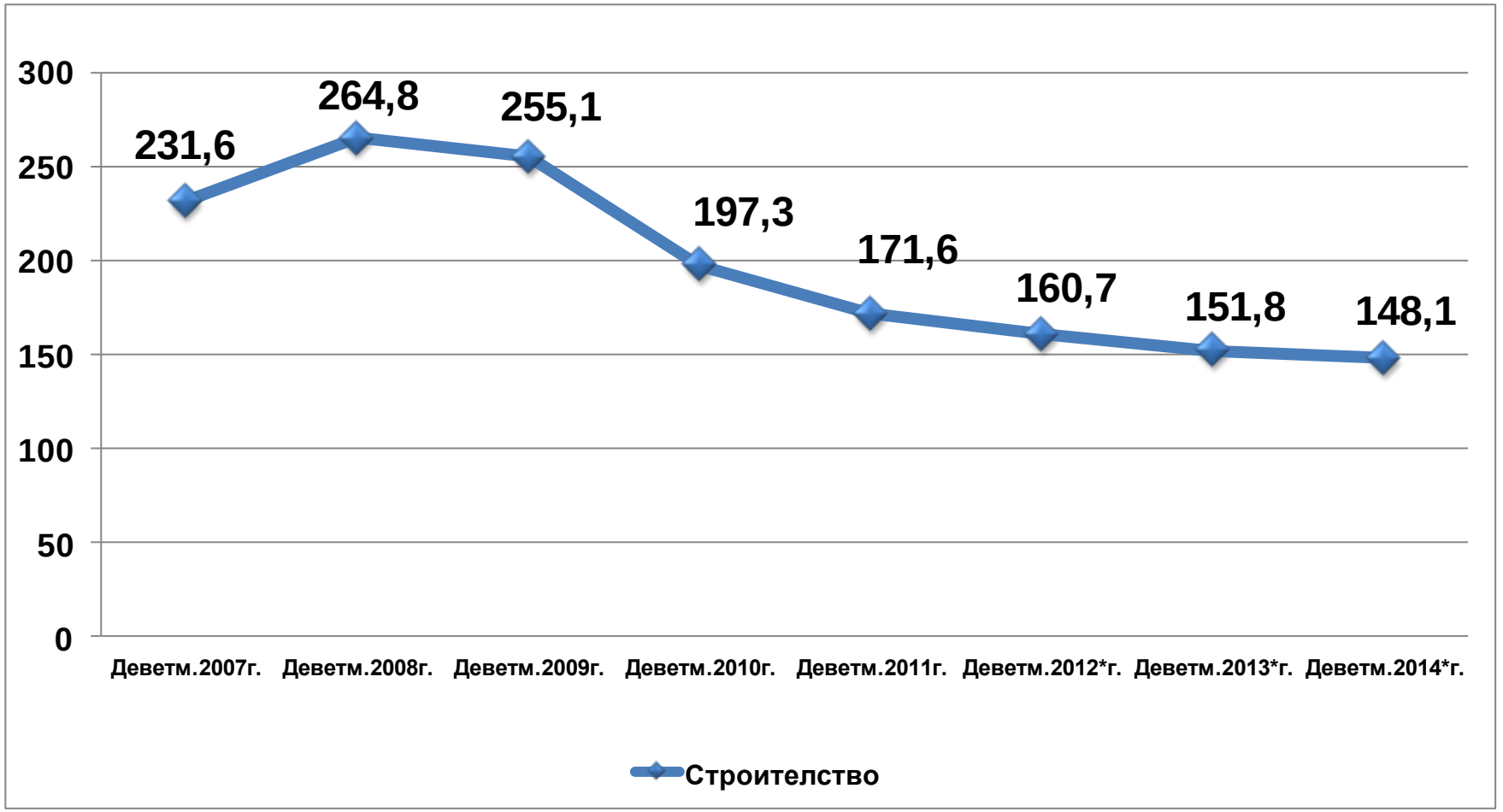
*По предварителни данни на НСИ

Наети лица	Деветм. 2013*г.	Деветм. 2014*г.	%
Общо за икономиката, хил.бр.	2 528	2 524	- 0,2%
Строителство, хил.бр.	151,8	148,1	- 2,4%

Наети лица – сектор Строителство

Деветмесечие 2007г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

*По предварителни данни на НСИ

Самонаети лица

Деветмесечие 2013*г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

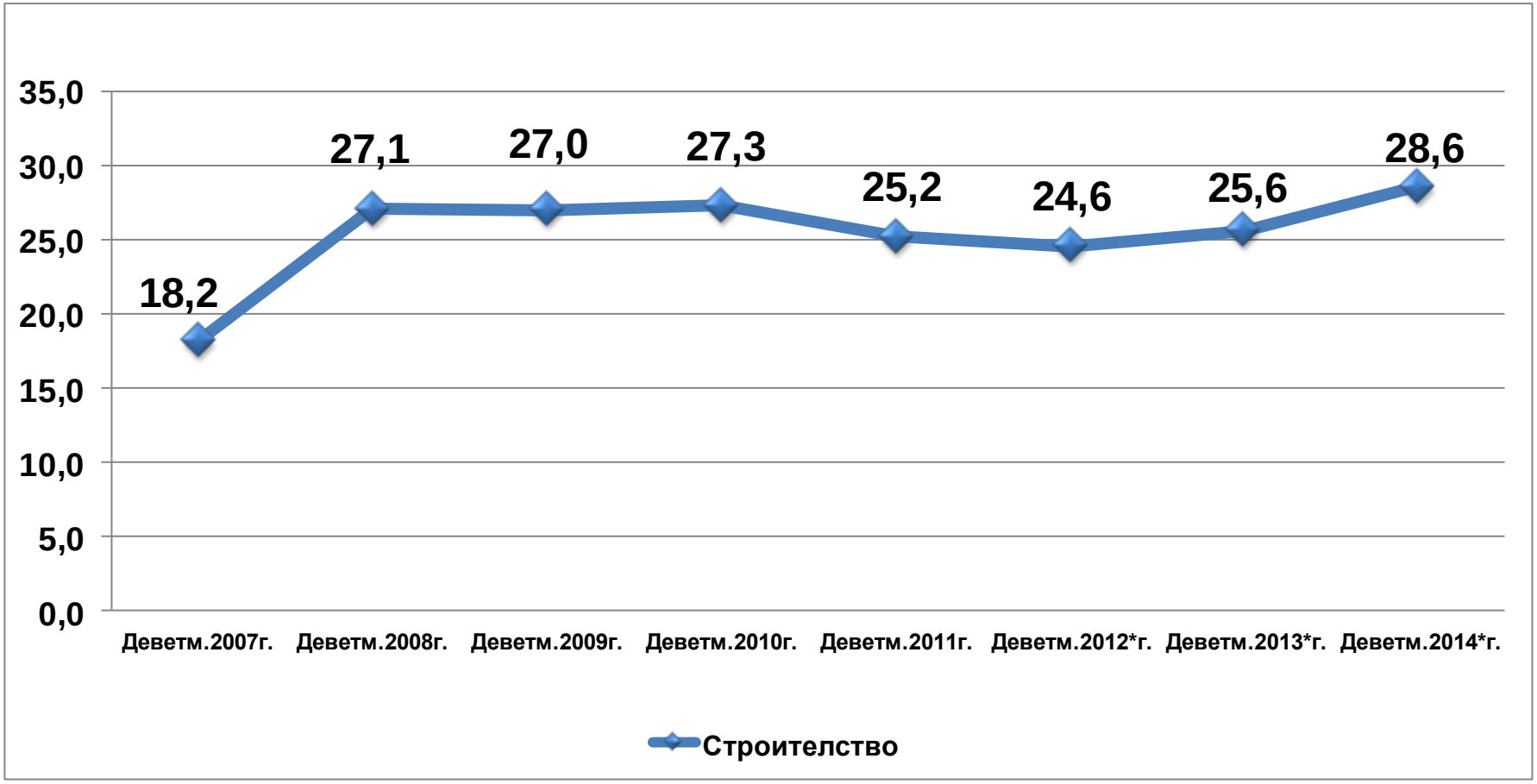
*По предварителни данни на НСИ

Самонаети лица	Деветм. 2013*г.	Деветм. 2014*г.	%
Общо за икономиката, хил.бр.	949	968	2,0%
Строителство, хил.бр.	25,6	28,6	11,7%

Самонаети лица – сектор Строителство

Деветмесечие 2007г. – Деветмесечие 2014*г., хил.бр.

*По предварителни данни на НСИ

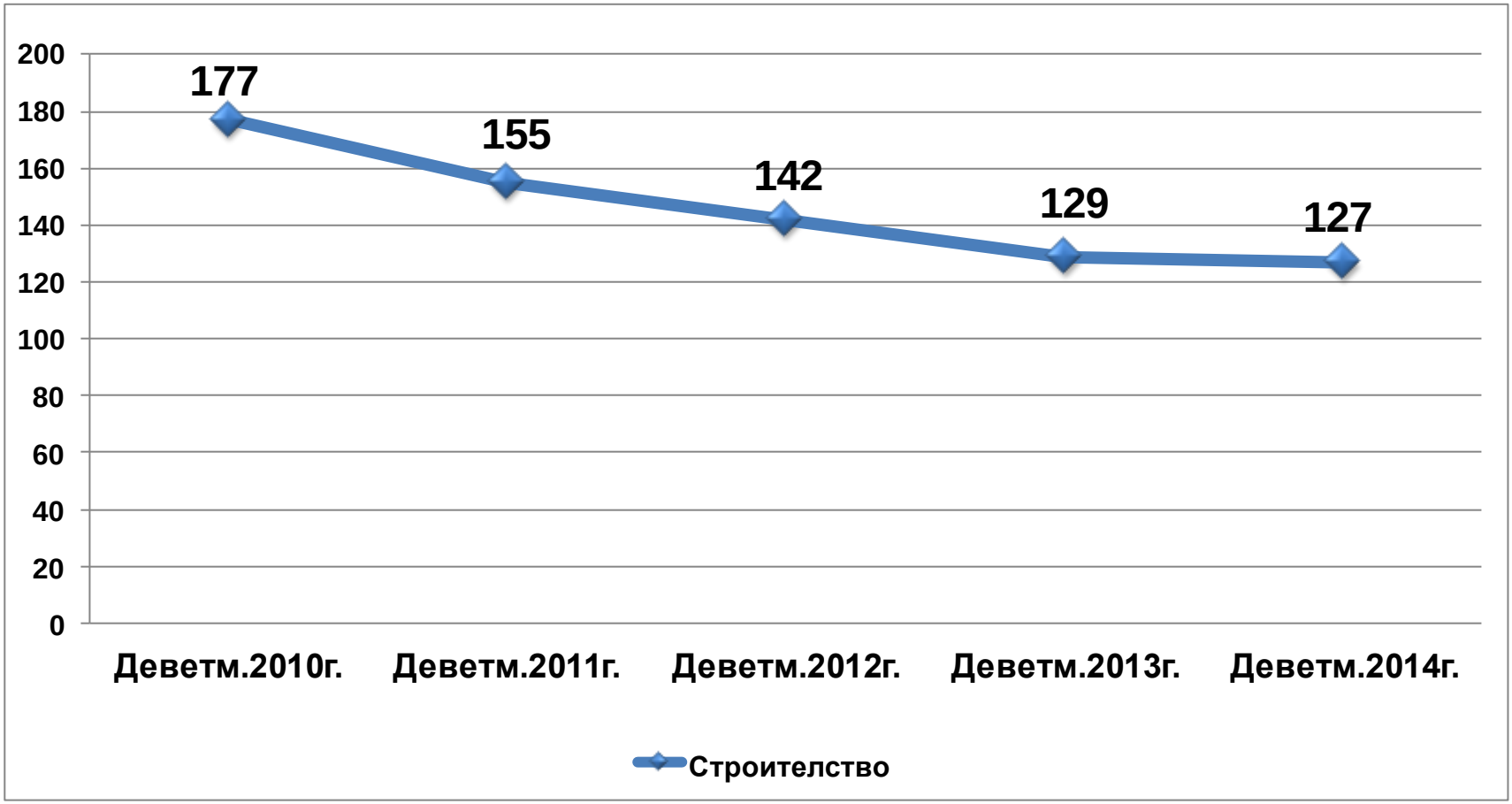
Наети лица по трудово и служебно правоотношение – сектор Строителство

Деветмесечие 2010г. – Деветмесечие 2014г.,

хил.бр. /Среден списъчен брой/

Графика

По предварителни данни на НСИ

Безработни лица – общо и в строителството
Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г., хил.бр.
Таблица

По данни на НСИ

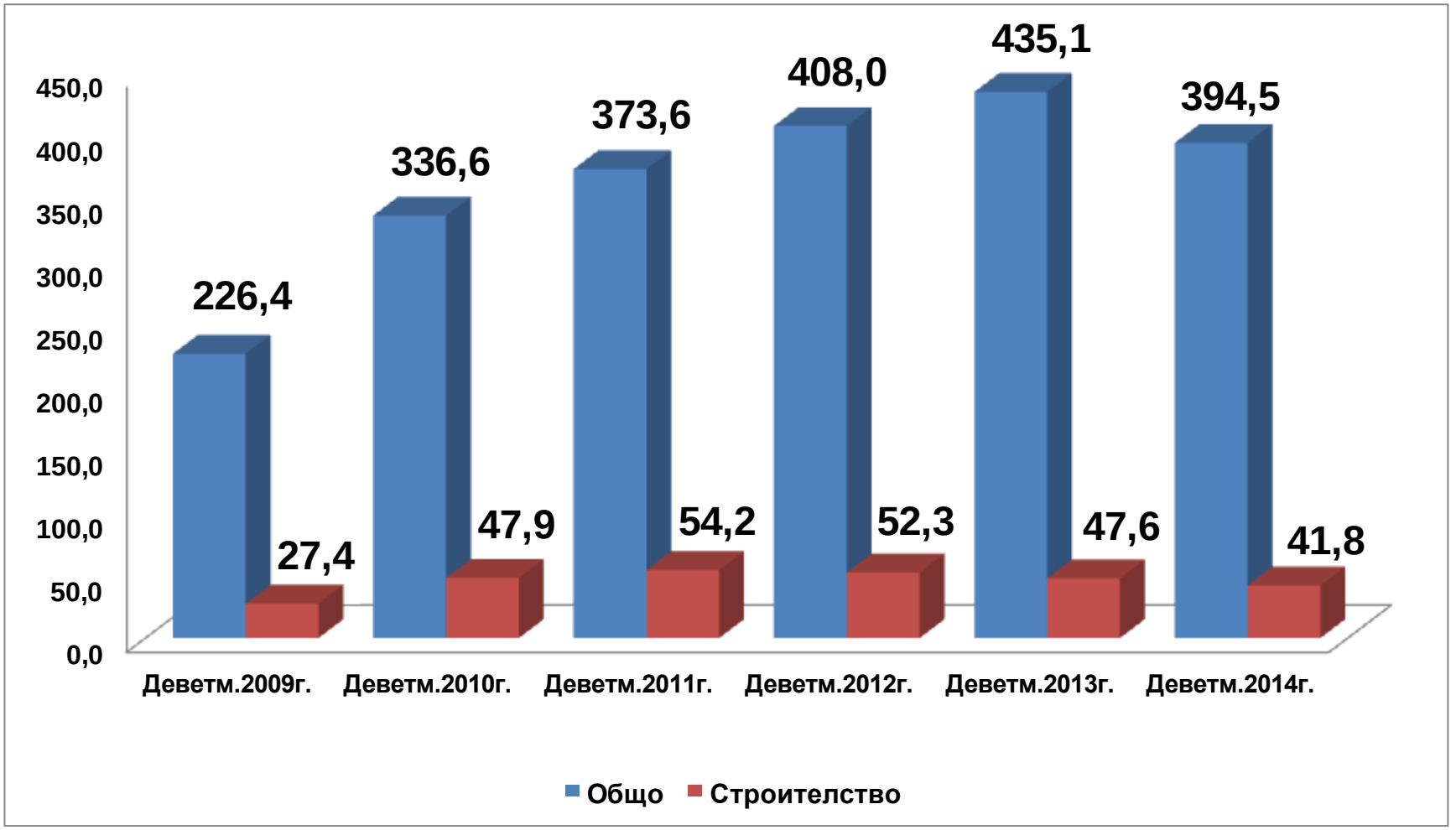
	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014г.	Деветм.2014г./ Деветм.2013г.
	хил.бр.	хил.бр.	%
Безработни лица - общо	435,1	394,5	- 9,3%
Безработни лица - строителство	47,6	41,8	- 12,2%

Безработни лица – общо и в строителството

Деветмесечие 2009г. – Деветмесечие 2014г., хил.бр.

Графика

По данни на НСИ

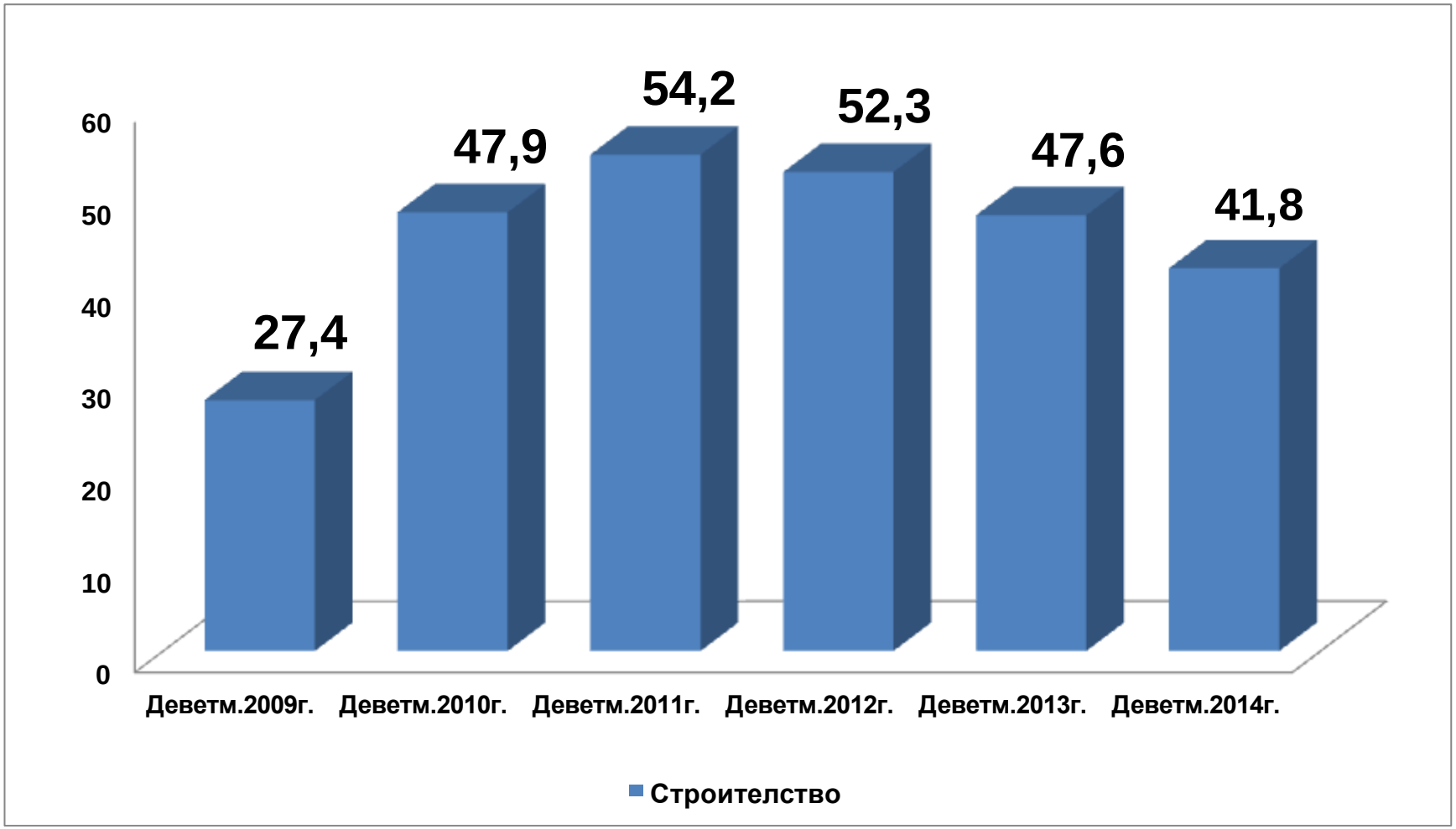

Безработни лица – строителство

Деветмесечие 2009г. – Деветмесечие 2014г., хил.бр.

Графика

По данни на НСИ

Обща строителна активност

Пазара на труда в отрасъл строителство остава променлив .

- **Строителството - Като цяло резултатите на пазара на труда в строителството за 2014 г. се подкрепя от временната заетост в силните сезони .**
  Анализът показва , че пазарът на труда е настроен да доведе до малки спадове в заетостта през 2014-2015 г. Намаляването на работната сила се обуславя от отрицателните демографски тенденции.

Наети и заети лица за януари -септември на 2014 г.

- **По предварителни данни на Националния статистически институт наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на септември 2014 г. в сектор строителство са 127 хил.души. Тенденцията на спад се запазва намалението в сравнение със същият период на 2013 година е от 1.6 %.**

Наетите в отрасъл строителсто по трудово и служебно правоотношение представляват 5.6 % от общо наетите лица.

- **През деветмесечието на 2014 г. средната месечна работна заплата в строителството бележи незначителен ръст от5.3 % в сравнение със същият период на 2013 година.**
- **Заетите лица общо в икономиката за деветмесечието на 2013 са 3477 хил. души.**
- **Заетите лица за януари –септември 2014 година са 176,8 хил. Тенденция на спад от 0.3 % спрямо същия период на 2013 г.**
- **Заети лица в отрасъл строителство представляват 5.1 % от общо заетите лица за икономиката Структурата на заетите показва намаление на относителният дял от 0.3% в сравнение със същия период на 2013 година.**

Обща строителна активност

- **Коефициентът на безработните** за третото тримесечие на 2014 година е 10.8% при 62.8% коефициент на заетост общо за икономиката.
- **Безработицата** общо за периода януари – септември 2014 г.в страната остава висока, броя на безработните е 395 хил.бр. по данни на Евростат.
  На годишна база броя на безработните се наблюдава спад от 9.3% . В сравнение с второто тримесечи на 2014 година незначително намаление от 3.4 % .
- Безработните в отрасъл строителство за деветте месеца на 2014 г съставляват 10.6% от общо безработните в страната.

В отрасъл строителство новорегистрираните безработни за януари- септември 2014 година са 42 хил. души, или има намаление от 12.2% в сравнение със същият период на 2013 година , промените са основно поради сезонни фактори.

Анализът показва, че като цяло независимо от лекото намаляване на безработните в сектора не се наблюдават устойчиви процеси за възстановяване пазара на труда в бранша.

Причини - Икономиката се забавя , не създава достатъчно висок ръст , за да може да генерира достатъчно нови работни места, които да компенсират съкратените. Липсва инвестиционна дейност .

Прогнозата е, че високата безработица и слабата активност на трудовия пазар в сектор строителство ще се задържат до края на 2014 година .

Обща строителна активност характеристика

по данни на БНБ

Основните притеснения за бизнеса от кризата са свързани най-вече със замразяване на чуждестранните инвестиции.

Строителството е капиталоемък отрасъл и инвестициите са значими за него.

През деветмесечието на 2014 г. чуждите инвестиции по данни на БНБ г. към 17.11. общо за страна по предварителни данни и оценки на БНБ са 1105,5 млн. евро или 3.6 % от брутния вътрешен продукт. Според динамиката на капиталовите вложения в България данните показват ,че в сравнение с ревизираната стойност на миналогодишните инвестиции имаме спад от 4.8%. Свиването е от 55.1 млн. евро. Постъпленията от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти са в размер на 83.1 млн. евро, при 118.9 млн. евро за януари – септември 2013 г. или са надолу с над 30%. Вложенията в основен капитал са 721,8 млн. евро, или 65.3% от инвестициите общо . Изоставането , което се наблюдава от 4.75% спрямо съпоставимия период на миналата година, от статистическият анализ показва, че номинално нивото е било толкова ниско единствено през 2011 г.

Реинвестираната печалба е в рамките на 11.3 % или 124 ,3 мил.евро
Запазване на тенденция към спад при инвестициите от дялов капитал от 66.1 % и нарастване при а на реинвестираната печалба от 69.7%.

Обща строителна активност характеристика

Отрасъл строителство чуждестранните инвестиции данните на БНБ са деветмесечието на 2014 г. са 18 мил.евро бележат драстичен спад от 80.1 % в сравнение с същият период на 2013 година .

90% от компаниите не могат да се похвалят със заделени средства за разрастване и инвестиции. От началото на годината се забелязва задържане на инвестиционните проекти и отдръпване на строителните предприемачи,губи се конкурунтната борба за привличане на инвестиции, независимо от промените в закона за насърчаване на инвестиции.

Преките чуждестранни инвестиции остават основния фактор за дългосрочен икономически растеж в България заедно с еврофондовете.

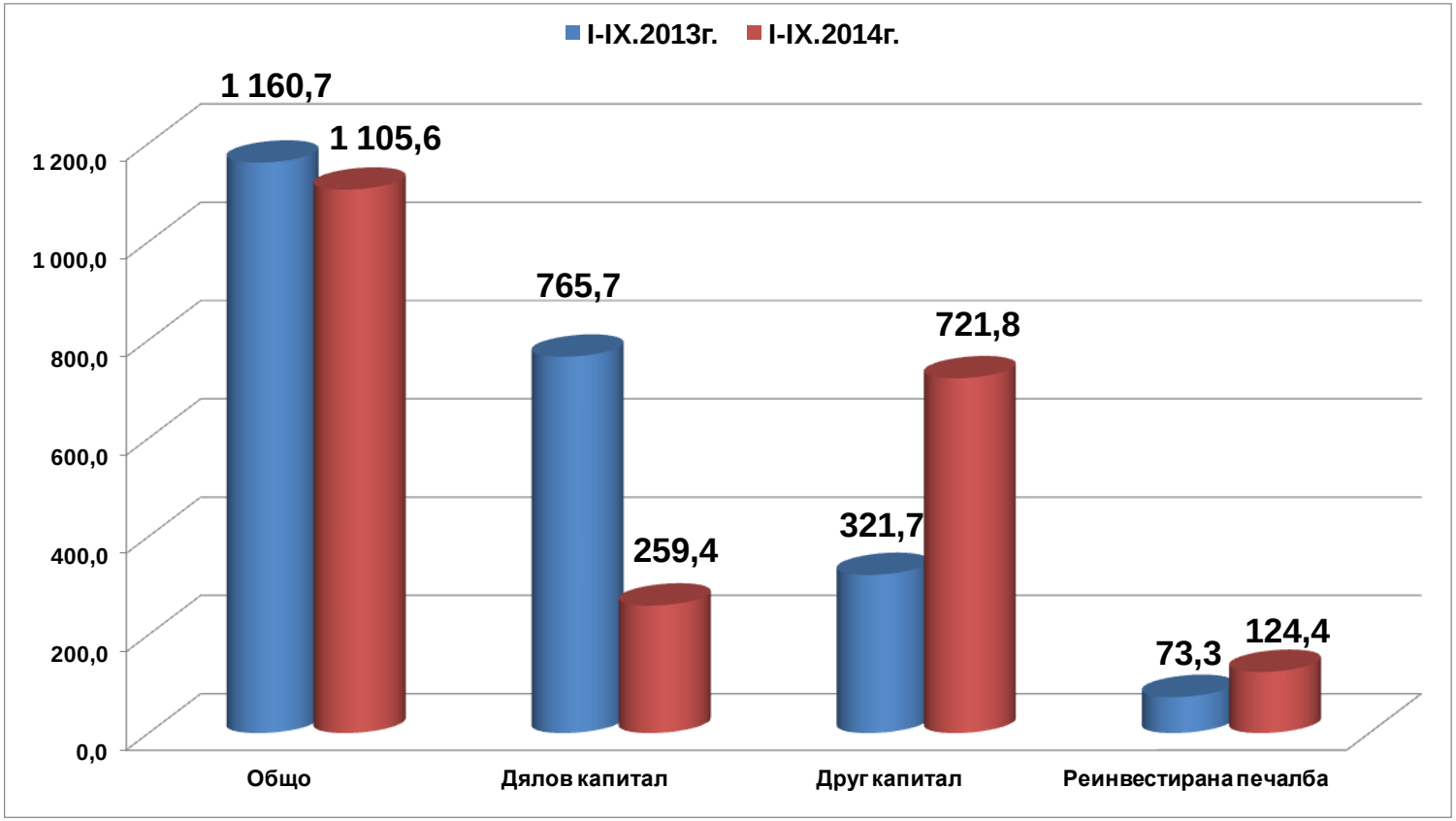
При ситуацията - блокирани средства по ОП , задълженията на държавата към бизнеса , който са в размер над 2 млрд.лв.няма как да се постигнат положителни инвестиционни процеси.

Преките чуждестранни инвестиции остават основния фактор за дългосрочен икономически растеж в България заедно с еврофондовете.

Преки инвестиции в страната

януари – септември
(2013г. и 2014г.), **млн.€**

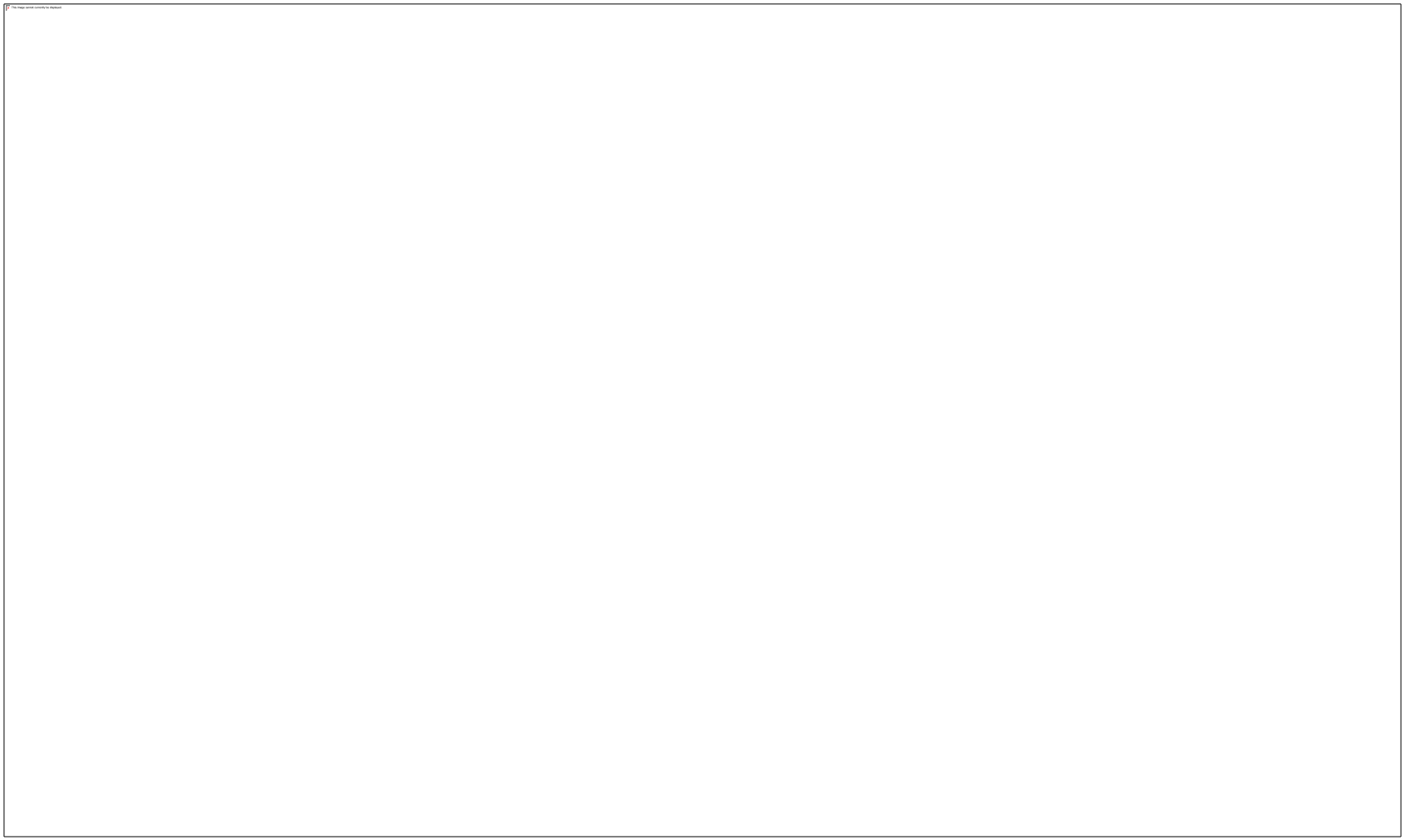
По предварителни данни на БНБ

Географска структура на преките инвестиции в страната, млн.€

(януари - септември 2014г.)

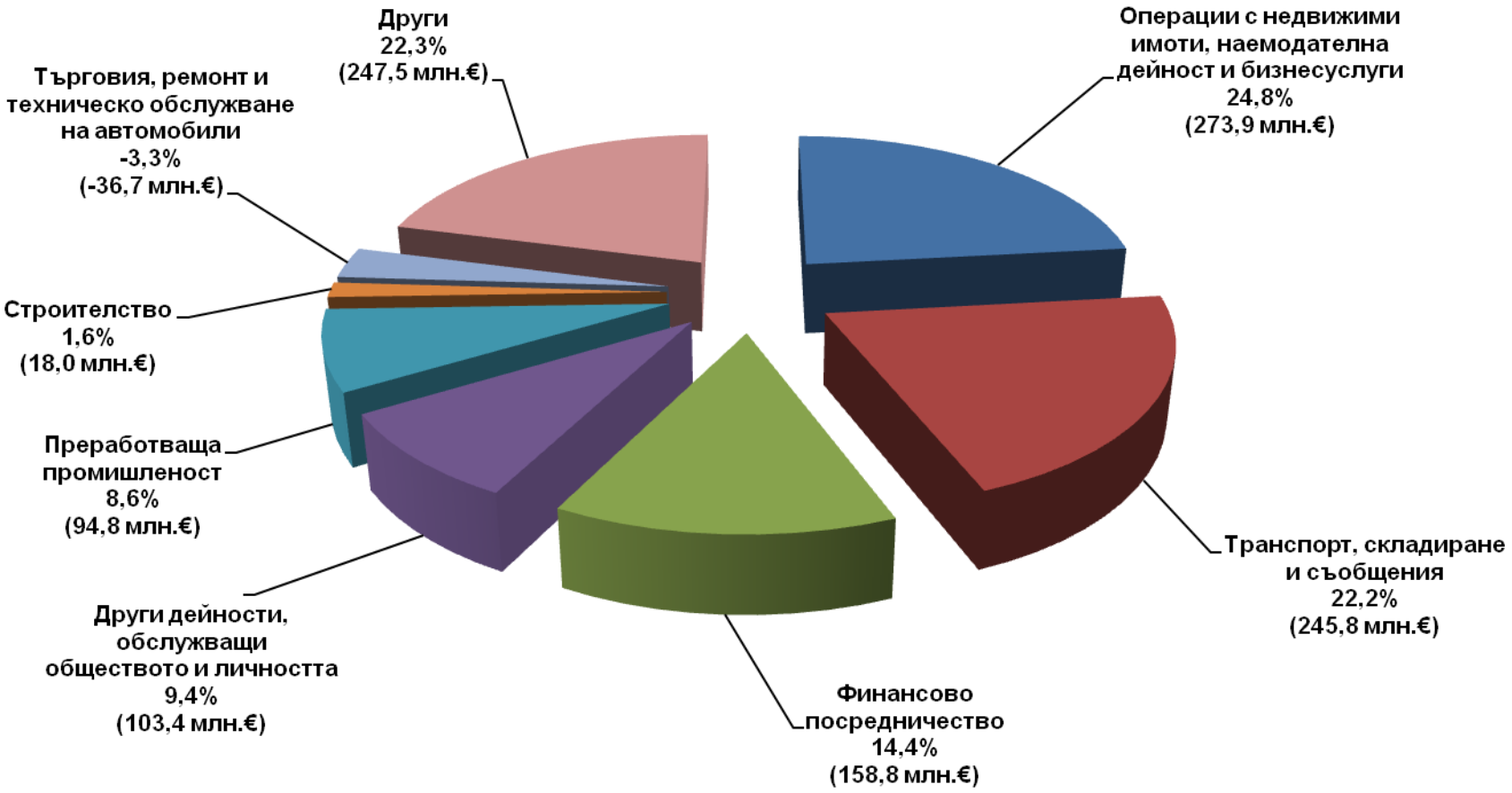
По предварителни данни на БНБ

Отраслова структура на преките инвестиции в страната, млн.€

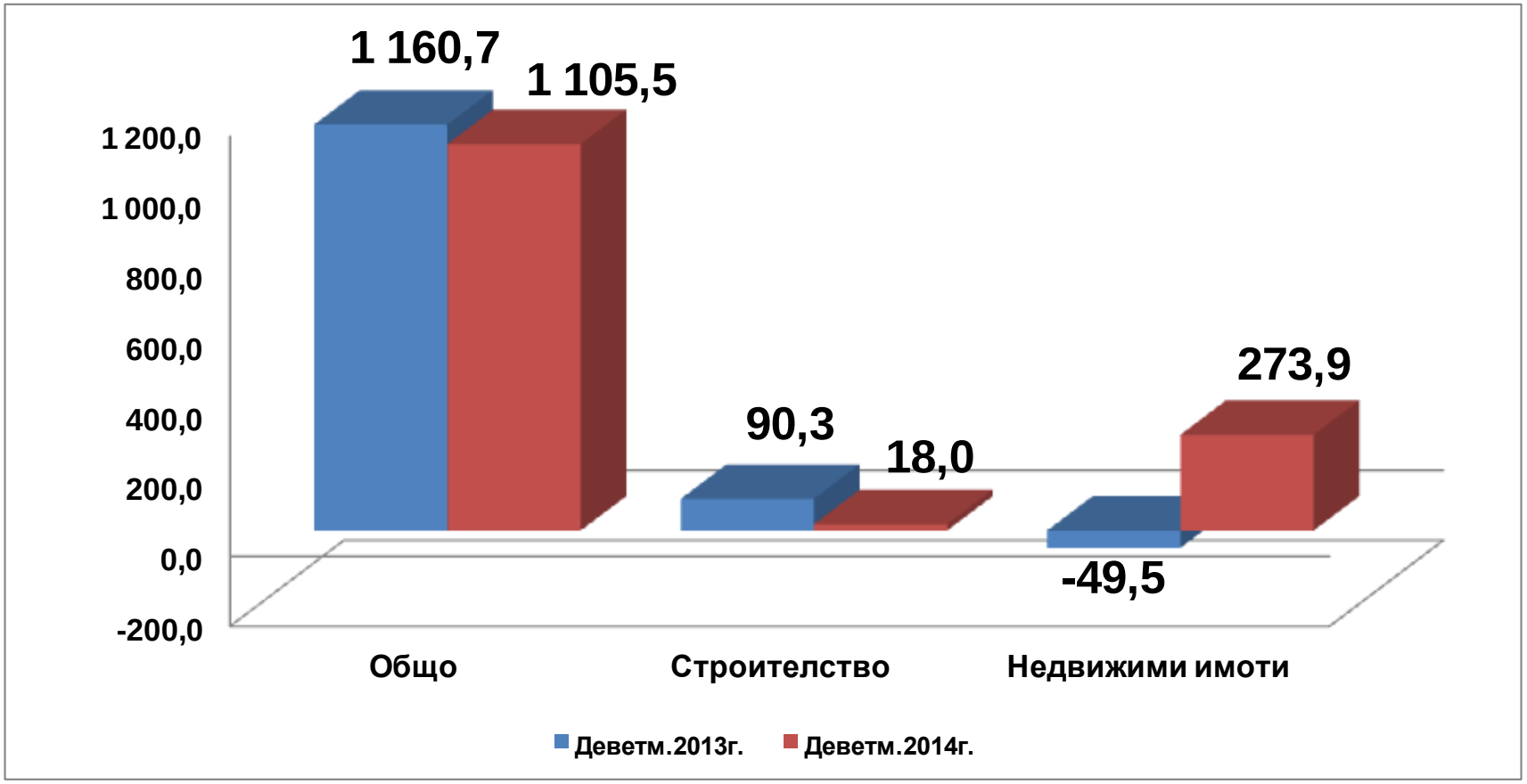
(януари – септември 2014г.)

По предварителни данни на БНБ

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€
Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г.

По предварителни данни на БНБ

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€

Деветмесечие 2013г. – Деветмесечие 2014г.

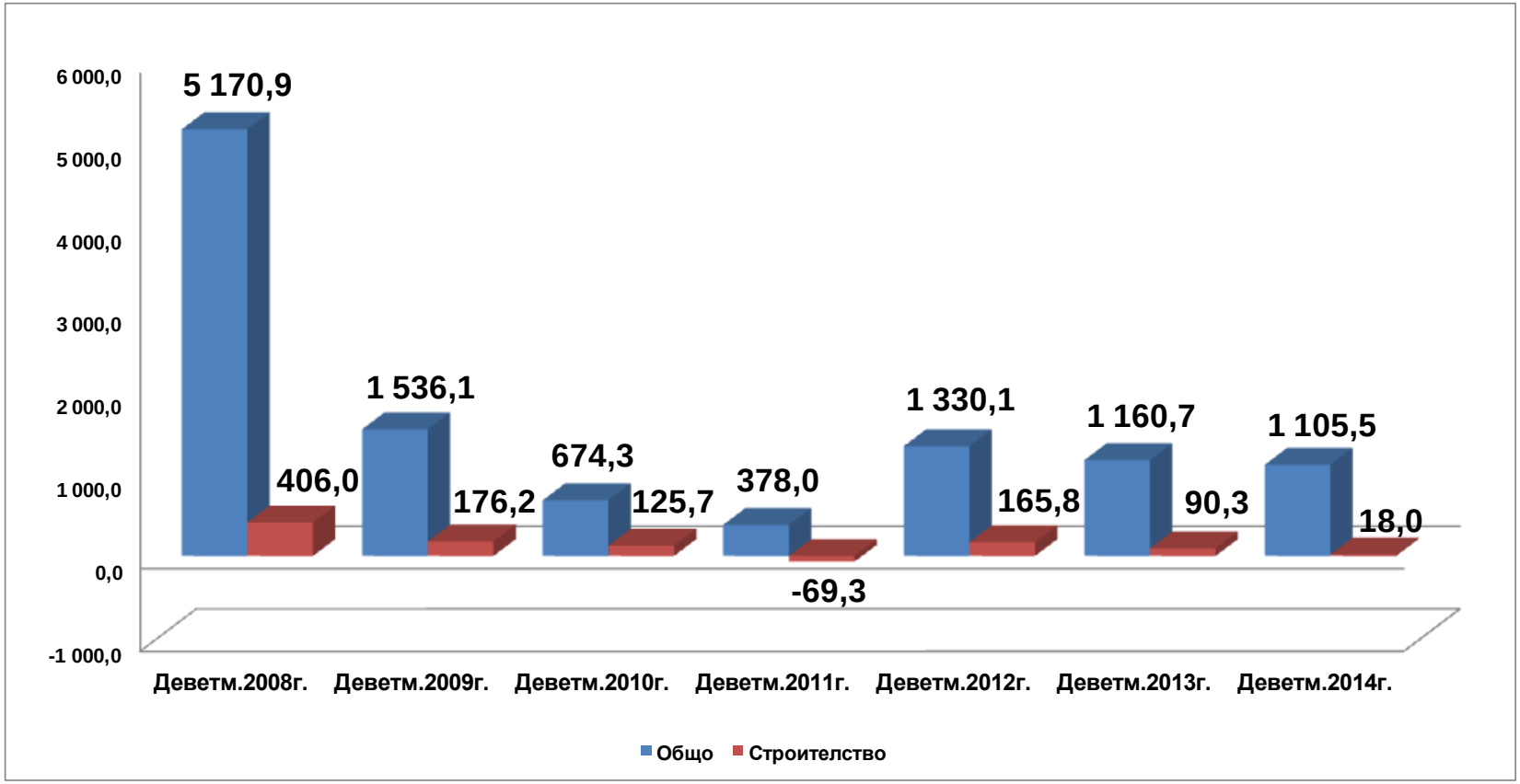
По предварителни данни на БНБ

	Деветм. 2013г.	Деветм. 2014г.	Деветм. 2014г./ Деветм. 2013г., %
ОБЩО, млн.€	1 160,7	1 105,5	- 4,8 %
Строителство и недвижими имоти, млн.€	40,8	291,9	615,4 %

Поток на преки чуждестранни инвестиции, по икономически отрасъл, млн.€

Деветмесечие 2008г. – Деветмесечие 2014г.

По предварителни данни на БНБ

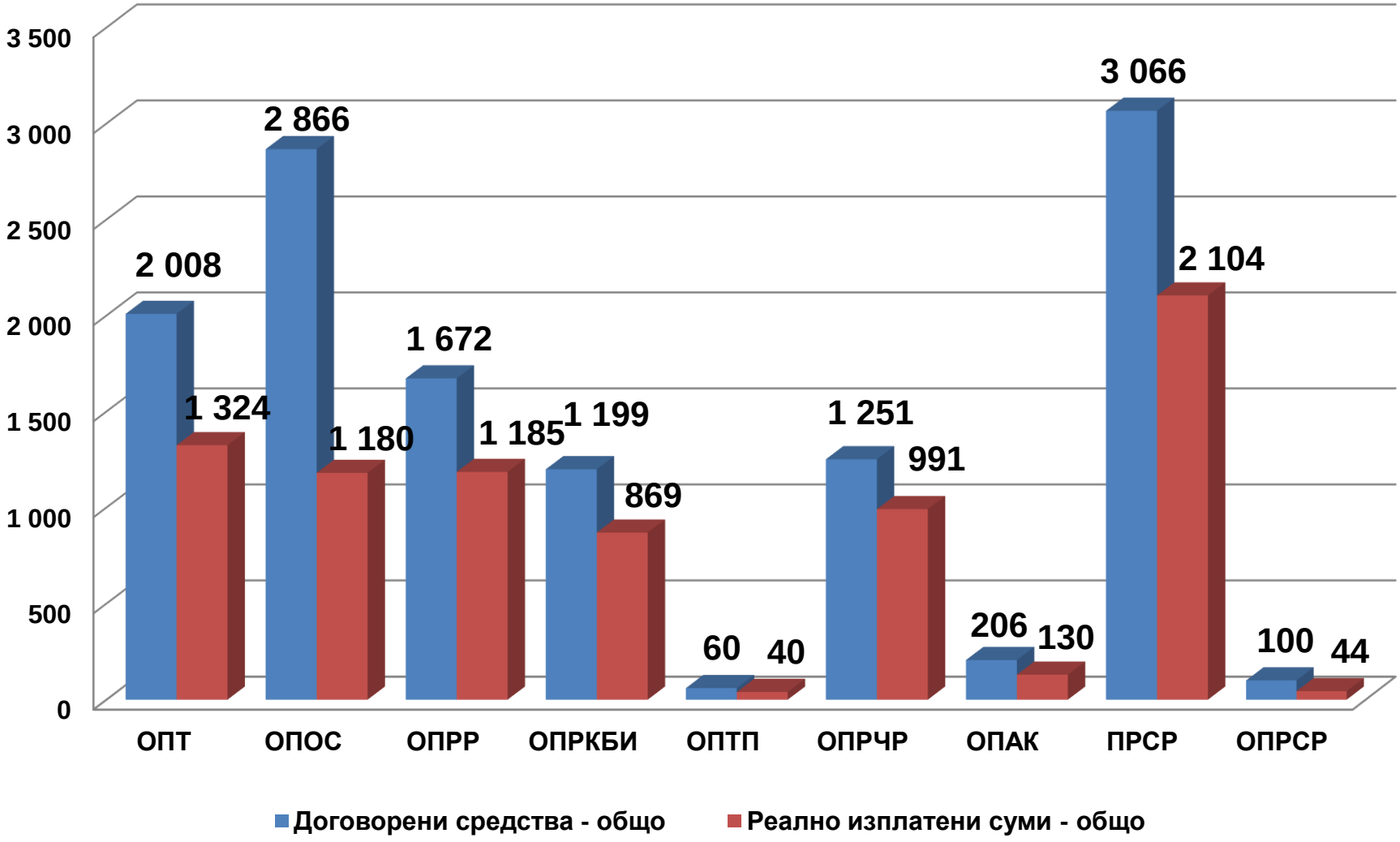
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ ДО 31.10.2014г., Евро

По данни на Министерството на финансите

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Бюджет на програмата			Договорени средства		Реално изплатени суми		Получени траншове от ЕК	
	Общо финансиране	Финансиране от ЕС	Национално съфинансиране	Общо към 31.10.2014г.	% на изпълнение	Общо към 31.10.2014г.	% на изпълнение	Получени траншове от ЕК (дял от ЕС) към 31.10.2014г.	% на изпълнение
ОПТ	2 003 481 166 €	1 624 479 623 €	379 001 543 €	2 007 937 703 €	100,22%	1 323 780 608 €	66,07%	1 107 304 035 €	68,16%
ОПОС	1 800 748 085 €	1 466 425 481 €	334 322 604 €	2 866 292 081 €	159,17 %	1 179 904 934 €	65,52%	353 493 319 €	24,11%
ОПРР	1 601 274 759 €	1 361 083 545 €	240 191 214 €	1 671 734 683 €	104,40%	1 184 662 663 €	73,98%	797 333 060 €	58,58%
ОПРКБИ	1 162 215 552 €	987 883 219 €	174 332 333 €	1 199 022 732 €	103,17%	868 763 799 €	74,75%	730 116 120 €	73,91%
ОПТП	56 819 427 €	48 296 513 €	8 522 914 €	60 081 994 €	105,74%	39 630 732 €	69,75%	29 858 034 €	61,82%
ОПРЧР	1 213 869 575 €	1 031 789 139 €	182 080 436 €	1 251 097 315 €	103,07%	991 489 469 €	81,68%	821 992 054 €	79,67%
ОПАК	180 789 087 €	153 670 724 €	27 118 363 €	205 812 156 €	113,84%	129 842 248 €	71,82%	104 448 365 €	67,97%
ОБЩО СКФ	8 019 197 651 €	6 673 628 244 €	1 345 569 407 €	9 261 978 665 €	115,50%	5 718 074 454 €	71,30%	3 944 544 987 €	59,11%
ПРСР	3 167 917 267 €	2 552 259 588 €	615 657 679 €	3 066 214 598 €	96,79%	2 104 252 703 €	66,42%	1 774 254 785 €	69,52%
ОПРСР	96 410 995 €	72 308 246 €	24 102 749 €	99 866 040 €	103,58%	44 484 082 €	46,14%	40 409 056 €	55,88%
ОБЩО ЗЕМЕДЕЛСКИ И РИБАРСКИ ФОНДОВЕ	3 264 328 261 €	2 624 567 834 €	639 760 428 €	3 166 080 638 €	96,99%	2 148 736 785 €	65,82%	1 814 663 841 €	69,14%
ОБЩО	11 283 525 912 €	9 298 196 077 €	1 985 329 835 €	12 428 059 303 €	110,14%	7 866 811 239 €	69,72%	5 759 208 828 €	61,94%

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ ДО 31.10.2014г., млн.€

По данни на Министерството на финансите

Допуснати нарушения

- Най- нисък е процента на усвоямост на еврофондове по програма « Околна среда» Европейската комисия спря плащанията по проектите . Проектите продължават да се изпълняват от строителните фирми гарантирани със собствени средства чакащи разплащане от Националния бюджет
- Последиците спирането на програмата „Околна среда“ върху бранша тепърва ще се оценяват,като се има предвид факта ,че от началото на кризата до сега отрасъл строителство разчита основно на европейските средства.

Обща строителна активност
Нужна е сигурност и стабилност в бизнеса.

Нужна е сигурност и стабилност в бизнеса. Тенденцията за задържане равнището на просрочените задължения се запазва с очаквания за оптимистични данни. Строителният бизнес губи мощ с продължаващата тенеденция на ниски нива. Кредитирането остава сериозна бариера за строителните компании.Нарастват задълженията на държавата в лицето на общините към бизнеса, забавените плащания водят до сериозни проблеми с ликвидността. Задълженията към бранша са повече от 2 млрд.лв.

- **Нужна е коректна политика по отношение на плащанията от страна на държавата**
- **Увеличаването на задълженията на държавата към бизнеса се превърна вече в практика от няколко години . Възлагат се нови поръчки, преди да са изплатени старите.**

Коректна политика по отношение на плащанията от страна на държавата

- **Коректна политика от страна на строителните фирми по отношение на качество и срокове .**
- **Коректно изпълнение.**

Справка за проектите и договорите на общините като бенефициенти към 30.09.2014 по данни ИСУН

Име на общината със задължения над 10 млн.лв.	Брой сключени договори	Стойност на сключените договори хил.лв.	Стойност на изплатените суми хил.лв.	Задължения хил.лв.
АЙТОС	11	34068	3003	31065
АКСАКОВО	16	55551	21400	34151
БАЛЧИК	20	68704	13268	55436
БАНСКО	13	94777	26320	68457
БЕЛЕНЕ	10	46705	11380	35324
БЛАГОЕВГРАД	25	58542	40084	18458
БОТЕВГРАД	11	44888	33607	11281
БУРГАС	37	427539	229700	197839
БЯЛА 000530493	9	71961	7299	64662
ВАРНА	32	262021	113969	148052
ВИДИН	28	113739	40721	73019
ВРАЦА	22	165539	60650	104890
ГАБРОВО	35	195730	99287	96443
ГЪЛАБОВО	7	34339	380	33960
ДОБРИЧ	23	74330	33913	40417
ДРЯНОВО	14	26599	2211	24388
ДУЛОВО	9	22574	870	21703
ДУПНИЦА	28	32393	17896	14496

Справка за проектите и договорите на общините като бенефициенти към 30.09.2014

Име на общината Със задължения над 10 млн.лв.	Брой сключени договори	Стойност на сключените договори хил.лв.	Стойност на изплатените суми хил.лв.	Задължения хил.лв.
ЕЛИН ПЕЛИН	11	47865	7264	40601
ЕЛХОВО	8	18930	1030	17900
ИСПЕРИХ	10	54092	11160	42932
ИХТИМАН	8	30897	2665	28233
КАВАРНА	9	30405	10425	19980
КАЗАНЛЪК	20	46673	23513	23160
КАРЛОВО	22	33455	15105	18351
КАОЛИНОВО	8	24092	1345	22746
КНЕЖА	13	37258	25441	11818
КОСТИНБРОД	11	105516	81903	23613
КРИЧИМ	9	34846	23023	11824
КУБРАТ	5	46720	25775	20946
КЪРДЖАЛИ	27	97917	55711	42206
КЮСТЕНДИЛ	26	98140	7782	90359
ЛЕВСКИ	11	4665	1591	3074
ЛОВЕЧ	25	52938	40354	12583
ЛУКОВИТ	12	60958	22293	38664
МЕЗДРА	14	36031	22557	13474

Справка за проектите и договорите на общините като бенефициенти към 30.09.2014

Име на общината със задължения над 10 млн.лв.	Брой сключени договори	Стойност на сключените договори хил.лв.	Стойност на изплатените суми хил.лв.	Задължения хил.лв.
МОНТАНА	17	68232	39446	28785
НЕСЕБЪР	11	100277	39363	60914
НИКОПОЛ	11	45489	16771	28718
НОВИ ПАЗАР	13	47769	19531	28338
ПАВЛИКЕНИ	12	32544	13242	19303
ПАЗАРДЖИК	30	76698	21986	54712
ПАНАГЮРИЩЕ	18	91808	35746	56062
ПЕРНИК	22	68815	46902	21913
ПЕТРИЧ	19	41189	11602	29587
ПЕЩЕРА	17	43573	32732	10841
ПЛЕВЕН	20	79033	42661	36372
ПЛОВДИВ	27	85606	40199	45407
ПОМОРИЕ	14	107488	28716	78771
ПОПОВО	26	63761	34011	29749
ПРИМОРСКО	6	61531	17298	44232
ПЪРВОМАЙ	15	47039	30264	16830
РАДНЕВО	11	45881	12354	33527
РАДОМИР	9	85968	6493	79475
РАЗГРАД	22	66909	25689	41220
РАЗЛОГ	13	29913	11234	18679
РАКОВСКИ	11	68026	48633	19392

Справка за проектите и договорите на общините като бенефициенти към 30.09.2014

Име на общината	Брой сключени договори	Стойност на сключените договори хил.лв.	Стойност на изплатените суми хил.лв.	Задължения хил.лв.
РУСЕ	28	68318	35655	32662
САМОКОВ	13	24556	12660	11896
САНДАНСКИ	17	70258	14102	56155
СВИЛЕНГРАД	18	57986	27617	30369
СВИЩОВ	19	52068	25983	26085
СИЛИСТРА	24	89008	27983	61026
СМОЛЯН	26	73299	24649	48650
СЛИВЕН	23	87497	42800	44697
СОЗОПОЛ	14	84813	32446	52366
СОПОТ	9	54693	22201	32492
СТАМБОЛИЙСКИ	8	45823	19197	26626
СТАРА ЗАГОРА	21	163445	69978	93466
ТЕРВЕЛ	6	19796	7322	12475
ТРОЯН	17	54567	27028	27539
ТУТРАКАН	11	28629	7310	21319
ТУНДЖА	15	34476	21673	12803
ТЪРГОВИЩЕ	15	27942	13119	14823
ХАСКОВО	19	56315	27845	28468
ОБЩИНА ЦАР КАЛОЯН	3	248623	151735	96888

Справка за проектите и договорите на общините като бенефициенти към 30.09.2014

Име на общината	Брой сключени договори	Стойност на сключените договори хил.лв.	Стойност на изплатените суми хил.лв.	Задължения хил.лв.
ЧЕРВЕН БРЯГ	18	34823	14468	20355
ЧИРПАН	8	49574	7838	41736
ШУМЕН	23	108388	33620	74768
ЯМБОЛ	24	154328	39575	114753
СТОЛИЧНА	63	945936	428305	517630
Над 10 млн.лв.	1385	6684137	2844877	3839358
Под 10 млн.лв.	1414	864297	676816	187383
ОБЩО	2799	7548434	3521693	4026741 /53.3/

СПАД ОТ 5 % в сравнение с полугодието на 2014

Обща строителна активност характеристика

Друг изключително показателен факт е намаляването на платените такси за издаване на строителни разрешителни в гр. София по данни на Дирекция „Архитектура и градоустройство“ по години.

Ситуацията и в останалите градове от страната е аналогична.

- **Платени такси за издадени разрешителни:**
- **2008 г. – 45 млн. лв.**
- **2009 г. – 25 млн. лв.**
- **2010 г. – 15 млн. лв.**
- **2011 г. – 5 млн. лв.**
- **2012 г. – 5,7 млн. лв.**
- **2013г. 5.7 млн. лв.**
- **Първо тримесечие на 2014 г. - 1180 хил.лв**
- **Второ тримесечие на 2014 година -2339 хил.лв.**
- **Трето тримесечие на 2014 година 2258 хил. лв.**

Ръст на нивата на постъпления от платени такси за издадени разрешителни януари – септември на 2014 г. в сравнение със същия период на 2013 година .

Очакванията за напредък остават за програмен период 2014-2020 :
Перспективи за постигане на измерими добри резултати.

Надеждите изцяло са насочени към следващият програмен период.

Ключовата цел през новия програмен период е подобряване конкурентоспособността на българския бизнес

- **насърчаването на инвестиционната активност.**
- **стартиране на всички оперативни програми през следващата година. Да не се допусне « нулева година «**
- **създаване на предпоставки за икономическо развитие възможности за подобряване на доходите на гражданите.**
- **създаване на предпоставки за икономическо развитие**
  Приоритетни за финансиране за периода 2014 – 2020 г. ще бъдат обновлението и модернизацията на предприятията, интернационализация на бизнеса, зелена икономика , Ви К сектор , пътна инфраструктура , реновация, и развитието на секторите иновации и приложни научни изследвания.

Една от възможностите пред строителния бранш да поеме нагоре е финансираните с публични средства проекти.

Трудни времена - Отговори за утрешния ден накъде?
Строителите имат капацитета и нагласата за напредък.

- Преодоляване на дефицитите по евро фондовете.
- Промяна на механизма за контрол на средствата по евро фондовете, за да не се налагат замразяване , спиране на плащания .
- Навреме дефиниране на проблемите .
- Дефиниране ясно на допуснатите грешки.
- Изчисляване на рисковете .
- Хармонизиране на нормативната уредба в съответствие с европейските директиви и регламенти.
- КСБ е обединена с ясни цели за политики по отношение на промени на нормативните документи.КСБ стои на правилни позиции в защита на строителните фирми.
- КСБ има изграден авторитет пред държавата , институциите и другите браншови организации , заема достойно място в Европейските структури и FIEC- Европейската Федерация на строителната индустрия.